

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
2644/A/2

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
2644/A/2

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
2644/A/2

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
2644/A/2

Cl
M
aces
infirm
cum
regie

55350
Claudii Galeni Perga-

MENI MATHEMA-

tices Scientiæ Prognostica de Decubitu
infirmorum, Iosepho Struthio interprete:
cum Paraphrasi Claudij Fabri, medici Sur-
regiensis, nouissimè iuncta.

PTOLO. I. CENTILOQ. VII.

Soli numine afflati, prædicunt particularia.

Cum priuilegio Regio.

LVGDVNI,

Apud Theobaldum Paganum.

M. D. L.

EXTRACT DV

Priuilege du Roy.

Lest permis à Thibault Payen Imprimeur & Libraire à Lyon, Imprimer, ou faire Imprimer vn Liure intitule Prognostica Clau. Galeni. cum Paraphrasi Claudij Fabri surregiensis Medici, & est deffendu à tous aultres Libraires & Imprimeurs de ne L'imprimer, ne faire Imprimer durant le temps & terme de six ans, commencants du iour & datte de l'Impression du dict Liure, comme amplement est contenu aux lettres patentes de Priuilege, à luy sur ce octroyées de par le Roy nostre sire, scellées du grand seau en cire iaune, & signées, Burgenfis, Maistre Iacques Mesnage, maistre des Requestes, present.

Donné à Fontainobleaul le sixiesme de Decembre.

M D L

CLAVDII FABRI MEDICI

Surregiensis, Epistola ad lecto-
rem benignum.

T si animus non erat, cum dedissem typis excudendum Claudi Galeni Pergameni mathematices scientie prognostica de decubitu infirmorum, addere quicquam nostrae dilucidationis, quavis & amicorum precibus illa flagitaretur, & haberemus ipsius non nihil in diuersas chartas interlegendum coniectum. Tamen postea cum opus procederet & multi me rogarent, praesertim domini Doctores medici Leonhartus Marchianus Cabillonensis, & Petrus Bonetus Lingo. & vel paraphrasi illius nostra, vel annotationibus (quae lectorem in mathematica parum versatum non mediocriter iuuaret) illustrare vellim, interque eos essent, qui non solum gratia, sed etiam auctoritate apud me plurimum posse deberet, moueri animum meum sum passus, & flecti in hanc partem, in quam amicorum studium ac voluntas impelleret. Hi in re medica viri docti, qui cum me ad paraphrasim cuiuslibet capiti iungendam hortaretur, ego quoque imbecillitatis ingenij mei mihi conscius, haec non ita ornata atque expolita esse dicerem, ut in publicum prodire aude-
ret, impetrarunt tandem quod cupiebant eo pretextu,

A 2 tu,

4
tu, q̄ cū nullus sit liber tā malus, quin ex eo
aliquid boni possit colligi, & nullus ecōtra
tā bonus, quin in calumniatorū manus in-
cidat. Egoquoque subrusticum pudorē re-
ieci, & doctorum virorū voluntati obtem-
peraui, non ignorās multa in prima, saltem
ista Paraphrasi ac dilucidatiōe iuncta, quæ
à viris doctis, & fortassis à meipso cum
tempore castigabuntur. Ita enim existimo
nullum esse etiam ex doctissimis viris qui
cū primum aliquid scribit vel componit
multa ita scribat atque cōponat, quæ cum
tempore ipse improbet atque emendet. In-
genue fateor huius libelli sentētiā supra
captum esse ingenij mei, quapropter mise-
ricordiæ quæso te cādide Lector, ne de prę-
senti tēpore illustratiōis ista liberes, sed ve-
niā des curiosę mentis imbecillitati, si quid
fortē secus quā placeat in istis deprehēdes.
Et medicum, qui neq; tēpora, neq; loca no-
rata, neque leges Mathematicas, neque cur-
sus planetarū adamussim singulis diebus et
horis memoria repetere potest, hortatum
velim, vt ad faciles ephemeridas recurrat,
quæ vera omnia syderum Schemata, qui-
bus docet Galenus hoc libello de Decubi-
tu infirmorum prædicere, demonstrant.
Vale Surregij supra Sagonam, tertio Ca-
lendas Apriles: Anno 1549.

C. Ga

C. Galeni Pergame-

NI MATHEMATICES

Scientiæ Prognostica De decubitu

infirmorum, Iosepho Struthio

interprete, cum Claudij Fa-

bri Paraphrasi nouis-

sime iuncta.

Onstat bene ex Stoi-
corum Philosopho-
rum sententiâ, qui non
minus in loquendo,
quàm in bene viuendo erant sem-
per exquisitissimi, qualis, &
quàm exacte veritatis sit Mathe-
matica scientia: nihilominus quàm
præsens sermo de his est institu-
tus, quæ ars Medica perhibet,
necessarium visum est nobis, me-
dicorum præstantissimorum as-
sertiones adferre: tum vt Mathe-
matica cognoscatur ab omnibus
tum vt ipsi medici, quamuis non

A 3 omnes,

omnes, plurimi tamen eam partem suæ artis, qua ipsi ad prævidendas res plurimas vtuntur, Mathematicæ scientiæ se debere intelligant. Hypocrates igitur, vir præcipuus, ac in rerum scientia admiratiõe dignus, inquit: Quicumque in medicina se exercent, eius autem philosophiæ ignari sunt, æque docet dare indicia de rebus à natura earum desumpta (phisiologiã vocant) horum animus in tenebris perpetuò oberrans fatigatus consenescit: non solum non rectè agere huiusmodi homines, sed etiam plurimum decipi dicit. Ait enim animum errore confici, ac defatigari, qui vsum phisiologiæ ignorât. Quñ autẽ maxima pars Astrologiæ ad eam quam diximus Phisiologiã

giam, seu Philosophiā indicato-
riā pertineat, liquet illum, si par-
tē laudauit, multò magis totam
laudauisse. Diocles autem Cha-
ristius medicus, & orator, non
solum hoc idem dicit, & vt i-
pse scis, sed etiam asserit vete-
res medicos ex diuersitate lumi-
nis & cursus Lunæ, præcog-
nitiones, quæ in nobis fiunt
conficere solitos fuisse. Quum
verò dignitate, & eruditione
præstantissimi viri, qui Me-
dicinæ partem præcognitoriam
non solum diligenter persecu-
ti sunt, sed etiam scriptis suis
adauxerunt: idque non solum
ex sua arte, sed aliunde etiam
sumpto auxilio, aliqua de ijs
rebus memorię prodiderunt. In-
de & tu charissime Aphrodisi, si

3 Clau. Gale. Prognostica,
decubitum infirmi diligenter ex
ploraueris, atq; veterū illorum
(quos diximus) principijs insti-
teris, vberriamā tuę artis frugem
es accepturus, præcognoscendo
ac prædicendo ea, quæ infirmis
sunt euentura. rem autē hinc or-
1 diamur. Ante omnia† considera-
re oportet progredientē Lunā,
sit ne in augmento an decremen-
to sui cursus, non luminis, in quo
2 multi decepti sunt†. Si igitur eo
tempore, quo quispiā primò de-
cumbit, Luna in aliquo signorū
duodecim, suo motu moueri inci-
piat, accedens ad oppositā signi
3 partem (pars† autē signi opposi-
ta est, quæ maximè & ex diame-
tro distat) præsertim verò si tum
4 etiam† coniunctionē cum sole fa-
ciat, vnde tandem à congressu fa-
cto in

cto in xvj. partem egressa, soluta
iam coniunctione, in maiorē sui
cursus magnitudinē tendat, occi-
det infirmum sub aduentum in
clxxx. partem. Si verò primū de
cumbente infirmo, Luna cursu
suo diminuta incedat, morbū ad
oppositā vsq; signi partē protra-
ctum, † vbi diametrum exierit, ⁵
in salubriorē egritudinē trāsmu-
tabit. † Aduerte autē & motus, ⁶
seu testimonia stellarum reliqua
rū. Si enim tēpore incipiētis de-
cubitus, Luna in cursum maiorē
tendat, interim autem & in sche-
mate solis, aspectus aliū vocāt, ex-
titerit, augebit morbum & peri-
culosiores faciet. Si autem & lu-
mine & motu aucta sit, ineuitabi-
le infirmo periculum dabit †, vbi
diametrum attinget. Quod si in

Conferas
huic loco
propositio-
nem Ptole-
mei 60. cen-
tiloquij.

A 5 aduren

10 Clau. Gale. Prognostica,
adurentem Solem Iupiter fortè
inciderit, † ipsa vna cum Ioue so-
li Schema offerente, morbum
quoad fieri poterit securiorem fa-
ciet: siue etiam in Schemate tetra-
goni Iouis (quadratum nostri
vocant) existat, infirmis sanita-
tem restituet aduentante diame-
tro. Si verò Saturni adusti Sche-
ma acceperit, † cursum autem
suum eo tēpore diminuit, in sum-
mo discrimine ac periculo infir-
mum reponet, aduentante ince-
pti cursus parte. cc. Si verò &
postea quàm à coniunctione se-
redemerit, in minorem cursum
feratur, mortem ineuitabilem
inferet, circa partem incepti cur-
sus. clxxx. Si autem tempore
cepti decubitus Sol Lunæ Sche-
ma † dederit, ipsa verò tūm cur-
sum

sum siue etiam lumen minuat,
 minuetur & morbus vbi v̄tūm
 fuerit ad partem incepti cursus
 cc. ac postea occurrente bono ali
 quo Schemate, ad sanitatem su
 am infirmus redibit. Si autem &
 coniunctionem futuram etiam
 motu diminuto solutura est, sa
 nitatem restituet circa partē in
 cepti cursus. clxxx. † Opus au
 tē erit animaduvertere in primis,
 quo modo stellæ in singulis si
 gnis sint repositæ, & quem si
 tum habeant: ex progressu enim
 Lunę per signa duodecim, cause
 morborum cognoscuntur. Scito
 autem si quos calculos seu nume
 ros negligēter disposuerit, nihil
 veri posse succedere: falsitatis aut
 non res ipsa, sed qui negligent er
 se gerit, causa est. Disquirito tan
 dem

12

Clau. Gale. Prognostica,

12 dem accuratè & † figuram geni-

Ptolome
us Proposi
tione . 42.
cétiloquij .

turę, ex ea enim singula exactè
cognoscuntur. † Decumbente igi-

13 tur aliquo dum Luna est in Arie

te, existēs in schemate Solis, mor
bus accidet ex eo, quod egroto à
radijs Solis caput exustum est:
dolor erit in membranis capitis,
erunt febres continuę, erunt vi
gilia, incensiones nimia, sitis, a
speritas linguę, vstio ac veluti
flamma in thorace, dolor in he
pate, pulsus retracti ac inordina
ti: huic utilis est detractio sangui
nis, ac mitigantium & refrigerā
tium adhibitio: alienatio enim

14 mentis futura est, & phrenitis †.

Quod si interim nullus ex plane
tis beneuolis lunam protexerit,

15 † ac ipse etiam Saturnus vnā te
tragonū lunę addiderit, vltra se

pti

ptimā nō viuet, presertim si tum
 Luna motu aut lumine augetur.
 Si autē decumbat aliquis dū Lu
 na est in Ariete, affecta maleuoli
 schemate, tetragono scilicet aut
 diametro, vel si cum eo fuerit cō
 iuncta, oportebit eum ipsum pla
 netam animaduvertere: & si qui
 dem fuerit † causa est in capi
 te, morbus est lethargus, ægroti
 sunt somnolenti, insensiles, frigi
 di, neq; eandem seruant æquali
 tatem morbi, nūc enim augescit,
 nūc minuitur. Quod si Luna tū
 motu, aut lumine, aut vtroq; est
 diminuta summam ac extremā
 (vt& antea diximus) morbi ac
 cessionē timeat, circa partem in
 cepti cursus cc. Conspicito autē
 eo tempore & stellas alias †: si,¹⁶
 enim † aliquo Schemate Lune¹⁷
 annu

Saturnus.

annuerit, magnum quidem in
firmo periculum est subeūdum:

- 17 †prætergressus tamen, diame-
trum, sanus seruabitur. Si autē
Mercurius solus prædicto sco-
po (Lunæ. s. cum Saturno, ita vt
18 diximus situatæ † Schema suum
addiderit, citra vllum dubium
morientur. Si verò Mercurius
vnā cum Marte ignito, hos tu
redemptores magis quam inter-
emptores censeo, tua porro in-
tererit omnem prudentiam ac
solertiā infirmo adhibere, quum
te non lateat Saturnum efficere
affectiones frigidas & reumati-
cas. At verò si Mars dederit sche-
ma præsertim diametrum Lu-
næ motu etiam & lumine auge-
scenti, hos faciet capitis affectus,
alienationes mētis, phrenitidas,
iræ

Aphorif.
91. Ptolom.
Vide Para-
phrasim ca-
pitis quinti
nota. 1.

De Decubitu Infirmorum. 15

iræ impetus , phlegmonas , ac-
censiones , insultus sanguinis .
Oportebit igitur in omnibus
ijs adhibere ea quæ refrigeran-
di & remittendi potestatem ha-
bent, hisque vtendum maximè
circa † tetragonum , à tetrago- 19
no enim trium dierum spacio
incipiet vigere magnitudo mor-
bi; futuri sunt autem vsque ad
incepti à Luna cursus , diame-
trum † periculosissimi & ac- 20
cutissimi affectus. Si autem huic
scopo Lunæ, scilicet cum Marte
in eo vt diximus , situ repositæ
Mercurius etiā suū schema adiū-
xit, post exacta tāta pericula īfir-
mus sanabitur † . Mercurius em̃ 21
Marti probé cōgruit , Saturno
minime. Quod si decūbat aliquis
Luna autē sit in Schemate Iouis

aut

aut Mercurij & Veneris, & si
 pro vtriusq; planetæ natura, inæ
 quales est factura egritudines, &
 in diuersos affectus infirmos trās
 latura, proculdubio tamē sanan
 tur. Operæ precium autē erit te
 animaduvertere rationem victus,
 horas, exercitia, balnea, potus vi
 ni: & si quidē ad Saturnum per
 tinēt, qui egritudine afflicti sunt,
 tenebuntur desiderio balneorū,
 sessionis quietę, frequentis nutri
 mēti, calidæ potionis: qui autem
 Martem attinēt, † frigide potio
 nis, motus, vini, inquietudinis.

De plane
 tis loquitur
 qui sunt do
 mini geni
 turæ.

Vtile est igitur te iuxta singulos
 planetas, suo cuique modo desi
 derio nō aduersari: quolibet em̄
 stella cuius rei desiderio tenetur
 eadem reficitur recreaturq; ue.
 Non arbitraberis autē Aphro
 disi

disi optime (vt ego opinor) curas eiusmodi contrarias esse rationibus medicorum: ego enim qui bene naturas stellarum cognitatas habeo, dixi quibus quæque rebus delectetur, vbi fuerit ab omni noxa ac vitio aliena. Si autem dum Luna est in ☿ Solis

De conualescētib⁹ hic sermo est.

decumbat aliquis, Saturnus autem in tetragono sit aut diametro, aut etiam Lunam præsens adeat, quæ lumen & motum suum diminuat, erit morbus quo ad originem, ex crapula, & diuersitate ciborum ac multitudine: futuræ autem sunt febres cum astrictione alui, inflammationes hypochondriorum, articulorum dolores, pulsus retracti, ac inordinati totius corporis supercalefactio, circa pulmonem autē &

B fini

sinistrū latus, erit sensus grauitatis: huic auxilio erit subtractio sanguinis, ac vsus eorum omnium quæ habitum corporis soluere possunt. Quod si nemo ex beneuolis Lunam protegit, omnino diametrum viuus non supergre dietur: imo si & Mars idem schema quod Sol habuerit, aut ex diametro Lunam aspexerit, supra primum incepti cursus tragonum non viuet. At si beneuoli adfuerint, & Lunam inspexerint, periclitatus sanabitur.

De
CAP

fiat, fing
tis a Pl
ris con
lenus a
quidam
Solem &
regione
ceterosq
Hinc Pe
run, in o
et, velut
No
mente
res ad
primu
Sol q
cipera
gnorui
aliquo
Lunati
bus: Et
inqual

CAPITIS PRIMI PARAPhrasis.

Mnia sub Lunari globo generationi atq; corruptioni esse subiecta, ita manifestum est, vt iuxta planetarum dominia, & signorū naturas effici, fingi, commutari, virtutemq; sortiri, satis à Philosophis, tum Græcis, tum Latinis comprobatum sit. Vnde nō abs re Galenus à planeta Luna exorditur, quandoquidem vt princeps non mediocris, inter Solem & nos, medius constitutus, terrestrē regionem meritō gubernet, non potentia cæteros planetas, sed vicinitate exuperans. Hinc Ptolomeus primo lib. Aphorismorum, in omni morbo Luna consideranda est, velut Iuppiter in omni gloria.

Ptolo. Aphorismorum.

Multi perperam augmentum & decrementum Lunæ interpretati sunt, referentes ad lumen, non autem ad cursum, quem primum Lectorem intelligere volumus. Sol quolibet anno duodecim signa Zodiaci peragrat; remorando in vno quoque signorum triginta diebus, horis & minutis aliquot. Luna eadem omnia in qualibet Luatione, eodem modo & sol xxvij. diebus: Et tertia diei parte percurrit, manens in quolibet duobus diebus, horis & minu-

B 2 tis a li

tis aliquot. Et sic signa circumscribendo, in signum tandem & gradum, in quo est Sol illabitur. Et tunc Soli iuncta in combustione esse dicitur, ibidemq; cursum absoluit. Cum autem separatur à Sole, eundemq; à parte occidentis relinquit, ibi principium cursus dicitur, unde moueri suo motu incipit: & semper initium cursus à signo & gradu, cum quibus congregiebatur, habet.

- 3 Ad oppositam signi partem accedit Luna, cum partem signi oppositam longissimè patentem peruenit. Vt si Luna moueri suo motu incipiat, primo gradu aut puncto Arietis, accedens ad primum gradum, aut punctum Libræ, dicitur ad partem signi oppositam peruenisse. Itaque si primo gradu, aut puncto Tauri, accedens ad primum gradum, aut punctum Scorpij. Geminis igitur Sagittarius, Cancro, Capricornus. Leoni Aquarius, Virgini Pisces, opponuntur: ita & gradus & puncta eorundem adinuicem.

- 4 Singulis mensibus semel, aliquando bis, Luna Soli coniungitur: vbi obscuratur omnino, cum Solis lumen circa eam emergit. Quod primilunium, siue nouilunium appellamus: & ibi (vt iam dictum est) fit cursus principiū & finis, quibus perspicuè à Galeno crisis illa multo tutior ac salubrior

De Decubitu Infirmorum. 21

brior esse quæ sub augmentū cursus Lunæ, quàm quæ sub decrementum cadit, ostenditur: nisi aliquod maleuolorum planetarum Schema (aspectū vocamus) occurrat.

Vbi diametrum exierit Luna, oppositionem ubique intelliges, vt si de Sole & Luna fiat sermo, Plenilunium. Si verò de reliquis errantibus planetis, oppositionem solum prædicabis.

Illud porro singulis capitibus repetendum venit, quod nos obseruantes verissimū esse cōperimus ab Aegiptijs Astronomis, non solum Lunam, sed & reliquas planetas, tum ægris, tum etiam sanis inuētum dies quales futuri sint, posse prænuntiare.

Vnde Ptolomeus propositione 60. Cætiloquij. Frustrā iudicabit homo super ægrotis, nisi primum diem criticum inspicat, Lunæ peragrationem, in angulis figuræ. Vbi enim eos angulos bene affectos inueneris, id est, nō impeditos à planetis maleuolis, bene erit languenti, contrā malè. Hoc iterum Galeni autoritate, tertio de diebus Decretorijs confirmatur, ibi scriptum sic reliquit. Si etenim Luna ad planetas temperatos steterit, quos iam & salutarēs Latini, ἀγαθοποιοὺς, Græci nominant, faustos ac bonos dies producere. Si ad intemperatos graues molestosq;.

Ptol. pro
positiōe 60.
Cætiloquij.

Gale. 3. de
diebus decre
torijs.

B 3 Vbi

7 Vbi diametrum attinget Luna, id est, Soli opponetur, & erit in plenilunio.

8 Dicitur planeta in Solem adurentem incidere, cum Soli iungitur. Vnde si Iuppiter & Luna simul Soli iungantur, & eadem vel coniunctione faciat cum Ioue, vel quadratum aspectum porrigat, securiorem fore morbum, plenilunio adueniente concludit, quod à planetarum benignitate fieri, postea demonstrabitur.

9 Si autem tunc aliquem Saturni aspectum receperit, in diminutione cursus, in periculum deducet infirmum, ob Saturni malignitatem. Aphorismorum 83. Cum in aliquo morbo, luminaria sunt ambo cum infortunis, vel eorum opposito, in initio ipsius, vix euadet æger ab eo.

10 Vbi notam hanc ☿. in textu comperies, oppositionem pronunciato. Vnde ait, si tempore cepti decubitus Sol Lunæ opponatur, id est, si fuerit in plenilunio, in diminutione cursus & luminis, minuetur morbus.

11 Quicumque de infirmorum decubitu prædicendo verè cupit philosophari, necessum est imprimis septem planetarum per quolibet signa progressus, situs, & configurationes, nouisse. Atque eorundem & signorum qualitates & naturas. Deinde singulas humani corporis partes planetis atque Zodiaci

diaci signis distribui, & ab illis affici & mutari, secundum quod imbibuntur atq; suscipiuntur. Scimus enim Zodiaci signa mēbra curare, sic vt Aries caput atque faciem regit. Taurus Collum, Gemini brachia atque humeros. Cancer præest pectori, pulmoni, Stomacho, & Lacertis. Leo præest cordi, & Stomacho, & iecori, atque dorso. Virgo respicit intestina, & Stomachi fundum. Libra gubernat nates, & femur, atq; renes, Scorpius genitalia, vuluam, & matricem. Sagittarius dominatur fœmori, atque sub inguinibus. Capricornus regit genua. Aquarius crura, & tibias. Pisces regunt pedes. Dicamus præterea iuxta Arabum traditionem, Solem præesse cerebro, cordi, fœmori, medullis, oculo dextro, et spiritui vitæ, ori, & instrumentis organicis. Mercurium spleni, lieni, Stomacho, vesicæ, matrici, auri dextræ, & virtuti receptiux. Saturnum hæpati, & carnosiori parti Stomachi. Iouem ventri, & vmbilico. Martem sanguini, & venis, atq; vi irascibili. Venerem renibus, testiculis, vuluæ, matrici, genitali femini, vi concupiscibili, & eiusmodi omnibus quæ operi venereo inseruiunt. Luna verò & si totum corpus & singula membra pro varietate signorum sibi vendicer, tamen peculiariter sibi adscribuntur, cere-

Aries.
Taurus.
Gemini.
Cancer.
Leo.
Virgo.
Libra.
Scorpius.
Sagittarius.
Capricornus.
Aquarius.
Pisces.

Mercurius,
Saturnus.
Iuppiter.
Mars.
Venus.

Luna.

B brum,

brum, pulmo, medulla, spinæ dorsi, stomachus, menstrua, & omnia eiusmodi excrementa. Huius itaque ordinis memor, scias humani corporis partes & membra quæ alicui planetarum & signorum subsunt, singularem quendam habere influxum & inclinationem, ad membra eidem planetæ & signo attributa, quod testatur Hieronimus Cardanus Aphorismorū 153. quarti segmenti, ubi scriptum sic reliquit. Luna Saturno iuncta affligit cerebrum, & ventriculum, & membrum, signo, in quo est, correspondens. Vnde statim Galenus in hoc primo capite, Luna ab impedimentis non libera, in Ariete signo caput regente, morborum originem potius in capite, quàm in aliis corporis partibus procreari Philosophos non Mathematicos satis occultè docet, ut paulo post demonstrabitur.

- 12 Si quis exactè de infirmorū decubitu cupit Philosophari, hanc non vulgarem Philosophiæ partem, ubique memoria repetet, nempe genituræ figuram, in qua situs, motus, configurationes planetarum beneuolorum, vel maleuolorum, fortunæ, vel infortunæ, anguli, signum ascendens, & planeta dominator, à vero astronomo probantur, & demonstrantur. His etenim morbos maligniores, vel benigniores effici. Ptol.

prop

De Decubitu Infirmorum. 25

propositione 42. Centiloquii testatur. Vbi Ptolome⁹
inquit: Morbus qui coepit, cum Luna fue- propositio -
rit in eo signo, quod malefica aliqua tenuit ne Centilo-
in genitura, siue in quadrangulo, aut dia- quij. 42.
metro eius, grauissimus futurus est. Si au-
tem malefica respicit, periculosus. Sin in lo-
co vbi geniturae tempore benefica fuerit, si-
ne periculo erit.

Decumbente igitur aliquo (inquit Phi-¹³
losophus) Luna in Ariete existente, & So- Aphorism.
li aliquem aspectum porrigente, dolores 89.
circa caput, & eius membranas fore, vt fe- Cōiunctio
bres continuas, vigilias, incēssiones nimias, luminarium
fitim, phrenitim, linguae asperitatem asse- in Ariete, fa-
rit. Sed quare omnes hos affectus calidos cit metis a-
& siccos enumerat Galenus, nisi ratione si- lienationes,
gni Arietis calidi, & sicci caput regentis, & mortem.
Martis planetae, ipsius dominatoris, calidi,
& sicci dolorem in capite habentis, & So-
lis calidi & sicci, Lunae aliquod Schema af-
ferentis? Præterea cur primum caput affici
potius quam aliam corporis partem, Luna
existente in Ariete vult Philosophus, nisi
quod Aries signum caput regat? Deinde
addit vñtionem non paruam in thorace, &
dolorem in hepate. Dicemus ne ab eodem
edocti, in libris de locis affectis, hoc fieri à
partium corporis consensu, vel à signorum
(vt placet Astrophilis) triplicitate, vel ab
B s utroq;

Clau. Gale. Prognostica,
utroque? De triplicitate post hac habebi-
tur sermo, cap. 3.

14 Planetæ beneuoli sunt Sol, Venus, Lu-
na, & Iuppiter. Maleuoli autem Saturnus,
& Mars, Mercurius medium obtinēs. Hu-
ius enim cum quo congregitur, planetæ na-
turam influit, ut cum bono, bonitatem, cū
malo, maliciam. Vnde varios morbos fa-
cit Saturnique longos, Venus mediocres,
Luna reuertentes, ut vertigines, comitia-
les, podagras, Iuppiter breues, tum Sol bre-
uissimos: Mars à quo dānum tale recipit.
Luna (ut ait Hali. prima parte de indicijs
Astrorum) dum est in augmento sui lumi-
nis, quale recipit à Saturno dum est lumi-
ne diminuta.

15 Si Saturnus maleuolus tetragonum Lu-
næ addiderit, id est, quadratum aspectum
illi porrigat, atque per quartam Cœli par-
tem aspiciat, vltra septimanam non viuet.
Nam non solum Saturnus maleuolus est,
sed & frigidus & siccus, humidum substan-
tificum absumens. Vnde paulò post subiū-
git Philosophus, hāc esse causam, morbos
frigidos & lætales à Saturno planeta fieri,
& in capite generari ab Ariete signo decla-
ratum est.

16 Iuppiter aliquo schemate Lunæ annuit,
cū illi iungitur, vel opponitur, vel qua-
dra

dratum aspectum offert.

Prætergressurus diametrum Iuppiter, id 17
est si infirmus ultra oppositionem Iouis, &
Lunæ vixerit sanus euadet. Est enim oppo-
sitiō diametralis constitutiō, duorum pla-
netarum sex signis distantium.

Planeta suum schema Lunæ dare dici- 18
tur, cum aliquem aspectum illi porrigit, ut
coniunctum, oppositum, & quadratum.

Circa tetragonum, idem quod aspectum 19
quadratum vel quadraturam, quæ fit cum
per quartam Cœli partem duæ stellæ ad
inuicem distant.

Si quis decumbat, Luna existente in si- 20
gnis igneis, nempe Ariete, Leone, & Sagit-
tario, cui Mars opponatur, morbos vene-
nosos, & plerumq; exitiales effici, testatur
Ptol. Aphorif. 91. & Ludo. Rigijs. 82.

Mercurium cum Marte, satis beneuolū, 21
cum Saturno autem, ibi maleuolum omni
no comprobamus, lectorem nō mathema-
ticum de odio & amicitia planetarum du-
bium relinquentes. Non astronomum la-
tet esse quinque aspectus, scilicet sextilem,
quartilem, trinum, oppositum, & coniun-
ctum. Coniunctus aspectus est, cum pla-
netæ in eodem gradu sunt, vel minus duo-
decim gradibus distant inter se, vel cum a-
liis sub radiis alterius fuerit. Et tunc Luna
vel pla

vel planeta dicitur Soli coniunctus, quando illi per gradus sexdecim proximus sit: Et tunc combusti à lumine Solis dicuntur. Oppositus aspectus, cum p sex signa duo planetæ longissimè ad inuicem distant: & est aspectus inimicitia. Trinus aspectus est, cum per tertiam Cœli partem, duo planetæ ad inuicem se respiciunt: & est aspectus amicitia. Quartilis aspectus siue Tetragonus, cum per quartam partem Zodiaci, duæ stellæ inter se distāt: & est aspectus odii & inimicitia. Sextilis aspectus est, cum planetæ distant inter se per sextam Zodiaci partem: qui aspectus est imperfecta amicitia.

CARACTERES, NOMINA, & naturæ planetarum.

♄	1	Saturnus. Frigidus, Siccus, Maleuolus.
♃	2	Iuppiter. Calidus, Humidus, Beneuolus.
♂	3	Mars. Calidus, Siccus, Maleuolus.
☉	4	Sol. Calidus, Siccus, Beneuolus.
♀	5	Venus. Frigida, Humida, Beneuola.
☿	6	Mercurius. Varius, nam cum quo congregitur naturam influit.
☾	7	Luna. Frigida, Humida, Beneuola.

Cara

CARACTERES, NOMINA,
& naturæ duodecim signo-
rum Zodiaci.

- ♈ 1 Aries. Calidus, siccus, Colericus, & Masculinus.
♉ 2 Taurus. Frigidus, Siccus, acetosus, & fœmineus.
♊ 3 Gemini. Signū Calidū, Humidū, Dulce, & Masculinū.
♋ 4 Cancer. Frigidū, Humidū, Flegmaticū, & Fœmineū.
♌ 5 Leo. Calidum, siccū, Colericum, & Masculinum.
♍ 6 Virgo. Frigidū, siccū, Melancholicū, & Fœmineū.
♎ 7 Libra. Calidū, Humidū, Sanguineū, & Masculinū.
♏ 8 Scorpius. Frigidū, humidū, Flegmaticū, et Fœmineū.
♐ 9 Sagittarius. Calidū, Siccū, Colericū, & Masculinum.
♑ 10 Capricornus. Frigidū, siccū, Melācolicū, et Fœmineū.
♒ 11 Aquarius. Calidū, Humidū, Sāguineū, et Masculinū.
♓ 12 Pisces. Frigidū, Humidū, Flegmaticū, et Fœmineū.

CARACTERES ET NO-
mina Aspectuum.

- ♌ 1 Coniunctio.
♐ 2 Oppositio.
♈ 3 Trinus.
♊ 4 Quartilis.
♋ 5 Sextilis.
♌ Caput Draconis.
♍ Cauda Draconis.

Clau. Gale. Prognostica,
DE SCHEMATIBVS LV-
næ in Tauro.

CAPVT. I I.

I quispiam decumbat
Luna existēte in Tau-
ro, maximē hora diei,
Sol autem Lunæ affe-
rat † diametrum, aut tetragonū,
erit morbus ex multitudine san-
guinis, aderit astrictio alui, ade-
runt accensiones, † dolores col-
li & circa ossa, superflua vigi-
lia, desiderium rerum frigida-
rum & vini: huic sanguinis de-
tractio plurimum conducet, at-
que ea omnia vtilia erunt quæ
vim aperiendi habent†. Saturno
autem idem schema quod Sol
habēte, si nullus beneuolus pte-
git, diē xj. nō trāfiget: si autē be-
neuoli presentes adsunt, aut sche-
mata porrigunt, post exacta pe-
ricu

iracula xx. die sanabit. Si aut luna
ut diximus posita in tauro, decū
bat aliquis, motus autē Lunæ &
lumē minuitur, ad hęc Saturnus
quocūq; tādē in Schemate repo
nat, p̄sertim si & o pariter Sche
mate cōtineatur, affectus egritu
dinū iuxta signi propriā naturā,
erūt tardi motu, difficiles cogni
tu, quos crederes absentes esse,
quū tamē egrotū affligūt: aderit
virīū prostratio, ac totius corpo
ris debilitas, stomachus appetitū
priuatur, calor in profundo la
tet, articulorū dolores incessunt,
totum corpus malē habet. Hęc
autem ego tibi in omni Zodia
ci signo indicia propono, ut dū
aliquod horū se tibi obtulerit,
circa infirmum, dubius non hæ
reas. Signum autem hoc natura
sua

Taurus.

sua tempestates ac ventos concitat, ac eorum quæ in Mari & Terra eueniunt, indicia facit : idcirco oportebit te præcipuam capitis curam habere, hoc enim est quod primam morbi causam contraxit, quamuis hæc ita non appareat. Totum nervosum genus compatitur, præter cætera stomachus pulsus profundi ac reptantis formicæ speciem præferentes, præsertim de die : propterea vtilissimum quidem erit infirmum mutare non tamen tu pusillanimis subtractionem sanguinis vereare (licet id nimiam subinde debilitatem indicat) neque subductionem alui, nec alia quæ euacuant, à Tetragono autem incepti cursus usque ad diametrum æger diligentius est obserua

seruādus, & si quidē postea quā
cōiūctionē Solis euaserit, melio
ra indicia Luna ostēdit, soluetur
morbus in diametro. Si autē eua
dens coniunctionem penis in
dicat, maximē si tempore coepti
decubitus nullus ex beneuolis
protexit, vltra diametrum non
superuiuet. Si autem decumbat
aliquis existente in Tauro Lu
na, ꝓcum schemate Martis (præ
sertim vbi Luna est ꝓamphicyr
ta) augēs motus suos, causa mor
bi erit circa collum & hypochō
dria, idque ex ingurgitatione, ac
cibo nimio: Febres aderunt vrē
tes, alui astrictiones, asperitas lin
guæ, amaritudo oris, sitis nimia,
ipsi autem ægroti oculis torui,
truces aspectu, sermone audacis
simi, qui aduersus suos facile ir

C ritan

ritantur ac exiliunt. Oportet igitur
 summam diligentiam stricte
 aluo, & eductioni sanguinis ad-
 hibere, neque desiderio frigida
 potionis eorum multum aduer-
 sari. Morbi ipsi a principio quin-
 que dierum spatio acutiores erunt
 vigeant usque ad septimam. Hic
 autem ad alia te esse etiam at-
 tentum oportet. Si enim con-
 spexeris & in quarta, scias aegrum
 proclive & aptum esse cardiacae
 passioni: Ideo fac ut omni hora
 totius septimanæ accuratus sis,
 ut citra incommodum vinum ex-
 hibeas, & frigida alia. Si autem
 transacta septimana aeger in de-
 terius labitur, ultimum illi vale
 dicito: proculdubio enim obibit.
 In huiusmodi vero iudicationi-
 bus, oportebit te & horarum
 apti

De Decubitu Infirmorum.

85

aptitudinem inquirere, id quod
fiet si reperis horas eas, quibus
schemata beneuolorū prodeūt:
hæ tibi plurimum cōferent tam
in nutriendo, quàm in lauando,
& exhibendo potu. Si enim hora
bonorum schematum cibus offe-
ratur, (licet hoc dictis medicorū
nonnihil repugnare videatur)
plurimū cōferet infirmo. Quod
si Lunæ in illo, quem diximus,
loco residenti 4 aut 8 aut 2 sche-
mata dederint, siue ipsa motum
augeat, siue minuat, certum salu-
tis in diametro affuturæ iudiciū
tibi esto. Quare citra exhibitio-
nem aliorum, sola attenuante
diæta vtere.

C 2 Para

Clau. Gale. Prognostica,
P A R A P H R A S I S S E-
 cundi Capitis.

I si iam satis priori Capite,
 de Solis & Lunæ diametro
 factum, quod plenilunium
 ubique appellamus, & reli-
 quarum stellarum opposi-
 tionem, non tamen puduit repetere, vt hic
 & ubique Lectorem non Mathematicum
 ad priorem Paraphrasim deducamus: vbi
 figuram diametralem tetragonam & oppo-
 sitam intellectu conspiciet. Vnde Aphoris-
 mo. 60. teste Luna in opposito Solis, mor-
 bus si initium accipiat, ex humorum est a-
 bundantia.

2 Diximus Taurum signum collo domi-
 nari, vnde hic tacite ostendit Philosophus,
 Luna existente in Tauro, dolores & affe-
 ctus citius in collo, quam in alia corporis
 parte generari.

3 Saturno autem idem schema quod Sol
 habente, id est si Saturnus Lunæ oppona-
 tur, vel quadratum aspectum illi offerat,
 Luna existente in Tauro, nisi hoc defen-
 dat beneuolus planeta, diem vndecimum
 non transiget infirmus. Sed qui fit, qua ra-
 tione, qua experientia, nisi à Saturni male-
 uoli malignitate? Vnde Aphoris. 83. Cum
 in aliquo morbo, luminaria sunt ambo cū
 infor

De Decubitu Infirmorum.

37

infortunis, vel eorum opposito, in initio ipsius, vix euadet æger ab eo.

Hic collum hypocundria & neruosum genus, simul opprimi, Luna existente in Tauro, cum schemate Martis, inquit Philosophus ratione triplicitatis secundæ, videlicet Tauri, Virginis & Capricorni, & febres continuas, ardentes, asperitatem linguæ, amaritudinem oris, sitim nimiam, à Marte calido, sicco, quippe qui cum caput regat, sanguini, venis, & colere præest. Hec igitur & alia permulta tibi in omni Zodiaci signo indicia proponimus: vt dum aliquod horum se tibi obtulerit, circa infirmum tutius prædixeris.

Qua figura Luna se nostris oculis exhibet, quando nondum semiplena est, dicitur amphicyrta, per *αμφικύρτη*, vel vt quidam volunt) decem dies nata.

Si Solis & Lunæ quadratura, id est quadratus aspectus, in signum Leonem incidet (quidam volūt si caput draconis in quarta Lunæ inueniatur) ægrum cardiacæ passioni obnoxium esse, non abs re asserit. Ratione Leonis, cor & stomachum regentis signi, quod rectius legi, quàm caput draconis confitemur.

C 3 De

38° Clau. Gale. Prognostica,
DE SCHEMATIBVS LV-
nae in Geminis.

CAPVT III.

I quis decumbit exi-
stente in Geminis Lu-
na, cui adsit p̄sens p̄
vel schema diametrū,
aut tetragonū offerat, causa pri-
ma morbi erit ex nimijs labori-
bus, vigilijs & maximē ex itine-
ribus: quod si tum Luna motum
& lumen augeat, locus affectus
erit. manifestus morbus breuise-
ipsum declarat, augeri verò inci-
piet, à die tertia, vsq; ad xx. erūt
enim leuiusculæ febres, & ma-
cies, quæ per nocturnos assiduōs
que labores, exinanito sangui-
ne contracta est: aderunt & sple-
nis grauitates, vbi autem ex be-
neuolis nullus p̄texerit, Mars
autem

De Decubitu Infirmorum.

39

autem idē quod Saturnus Sche-
ma habuerit, post diem trigesi-
mum obibit, si verò boni presen-
tes adfuerint, aut Lunam inspe-
xerint † chronicis ac periodicis
morbis detentus, tandem sanabi-
tur. Si autem decumbat aliquis
in Geminis Luna existente, cui
tetragonum vel diametrū Mars
offerat vel presens apud eam sit,
augescente eius lumine & motu,
morbus incurret periculosus &
molestissimus; erūt enim febres
continuae, adstrictiōes alui, vstio-
nes magnae, pulsus retracti ac in-
ordinati; huic igitur cōpetet san-
guinis detractio: & si ex beneuo-
lis nullus Lunam protegit, † Sa-
turno idem quod Mars schema
obtinente, morietur in diametro
si verò beneuolus aliquis Lunā

C 4 intu

40 Clau. Gale. Prognostica,
intueatur, post tãta pericula ser-
uabitur. Si decumbat aliquis in
Geminis Luna existente, præin-
cipientes causæ morbi erunt la-
bores & balnea: † morbus autem
qualibet humiditate exaggera-
tur magis, quòd si Saturnus, vnà
cum Mercurio schemata adijci-
aut, maximè Luna diminutis
gradibus ascendente à Sole, e-
runt dolores circa opertas scoptu-
las, & lūbos, † totū corpus calet,
& ad similitudinem ambusto-
rum in superficie dolet: hinc inu-
tile fuerit si de vno loco ad alte-
rum transferatur, id quod ipse
optabit, aduersatur illi, & frigi-
da quæcunque potio vsque ad
septimam. Si autem Luna inci-
dens in Solis coniunctionem, in
minores motus progrediatur, si-
ne du

ne dubio morietur. Quod si prædicto scopo Lunæ, scilicet cum Saturno & Mercurio, ita, vt diximus, positæ accedet tempore coepti decubitus schema alicuius beneuoli, infirmi ipsi ab alijs ad alia mala trāfferātur in Ischia ses, & id genus alios articulo- rum dolores, quantitas temporis morborum ostendetur ex cōiunctione Lunæ, id est, accessione ad stellas beneuolas, quæ infirmos redimunt, hanc autem rationē & in alijs omnibus signis obserues. Non ignores & illud, quod in quodcuncq; signum Luna intrauerit, illic imperium habet, scito & hoc, quod planetæ quando sunt diametrum Lunæ porrecturi, facile ipsimet hoc indicant: si autem Luna, ita vt in

C s priore

priore exemplo dictum est, in
 Geminis existente, tempore coe
 pti decubitus Mars, aut Sol, aut
 vterque simul schemata sua por
 6 rigan (præsertim si Luna sit †
 amphicyrta) ipsa verò Luna in
 maiorem motum fertur, eger ita
 omnino sibi persuadebit, vt cre
 dat se certo moriturum: proinde
 lamentabitur, flebit ac tristabi
 tur, in loquendo erit promptus,
 & audax, diuersas simulachro
 rum seu phantasmatum species
 ante oculos cernet, quæ omnia il
 li sunt ad morbum, augent enim
 illum & deteriorem reddunt:
 de die autem & stomachi debili
 7 tas † incurrit, & panniculorum
 capitis dolores inuadunt, ita vt
 infirmi dissoluantur & pulsu
 motu penè careant. Oportet igi
 tur

tur: fomentandi resoluendique
diligentē curam habere, sangui-
nem detrahare, ac cibos oportu-
nē exhibere, ex coniunctione au-
tem Solis cognosces, sit ne futu-
ra morbi solutio: & si malum sto-
machi prosperius tibi apparebit,
& panniculorum capitis dolo-
res abscedent, sanabuntur, sine
dubio infirmi. At verò si à dia-
metro morbus in maius auge-
tur, & tabes ventriculo inuecta
fuerit, citra yllum dubium per-
ibunt: maioribus autem auxilijs
quæ apud medicos in usu sunt,
opus esset. Si autem ad signum
hoc geminorum tempore decu-
bitus incepti, † beneuolæ stel-
læ schemata porrigunt, siue Lu-
na motum augeat, siue minuat,
medicatiōe opus non erit: diæta

enim

eum ære bono, balneis, deambu-
lationibus, exercitatiōibus, mor-
bus abigetur, aliquando etiam
in tetragono infirmi liberantur.

PARAPHRASIS CA-
pitij tertij.

1

I quis decumbit existente
in Geminis Luna, cui præ-
sens Mars iūgatur, vel sche-
ma quadratum, vel opposi-
tum offerat, post diem trige-
simum obibit, quod à malignitate Martis
fieri certum est. Nam ex accessione Lunæ
ad stellas maleuolas, pereunt infirmi, ad be-
neuolas autem redimuntur.

2

Χρονικὰ καὶ ἡμετέρια Temporales siue anna-
les morbos appellamus, & *πρόσδοκα*, quæ
statis certisq̃ue diebus recurrunt: in quibus
tandem sine periculo, intentionis & remis-
sionis tempus subsequitur.

3

Saturnus idem schema quod Mars in
hoc loco obtinebit, cū quadratum aspe-
ctum, vel coniunctum, vel oppositum Lu-
næ porriget. Vnde ait Philosophus. Si ibi
schema istud Saturnus obtulerit, infirmū
obire in plenilunio, quod à malignitate Sa-
turni,

De Decubitu Infirmorum. 43

turni, iam planè demonstratum est, nisi aliquis beneuolus Lunam intueatur. De beneuolis autem & maleuolis planetis, satis in Paraphrasi primi Capitis dictum est. Morbū humiditate quauis exaggerari, Luna in geminis existēte cōtractū, p̄babile est tū à signo humido, tū etiā à Luna humida.

Voluit Philosophus secundo Capite, nos vbique suæ propositionis esse memores, vt cuiuslibet signi Zodiaci indicia, per leges Mathematicas haberemus, ne circa partes infirmorū dubij hæsitaremus. Dein de diximus, geminos brachia & humeros regere, quare si quis decumbat, Luna existente in Geminis, dolores adesse circa brachia, & humeros, ratione signi partes illas respicientis, & lumbos ratione triplicitatis cœlestis, ī genuè demōstrat Philosophus. Quām si per omnia capita disquisieris, nō minorem partem huius materiæ consequi iudicaberis, & ad maiora paratum te red-des. Quid enim sibi velit triplicitas signorū, enarremus oportet. Triplicitas est triū signorum in naturis & qualitatibus conuenientia, & sunt quatuor, quarum prima.

PRIMA TRIPLICITAS.

Aries.	{	{	Signa. Ignea, calida, sicca
Leo.			Masculina, diurna, cole-
Sagittarius.			rica, & orientalia, & quibus

bus corporis humani partibus presint, diximus Paraphrasi Capitis primi.

S E C V N D A.

Taurus.

Virgo.

Capricornus.

} } Signa sunt terrea, frigida, & sicca, foeminea, nocturna, melancholica, & meridionalia: & quibus membris humanis dominetur, in Paraphrasi primi capituli dictum est.

T E R T I A.

Gemini.

Libra.

Aquarius.

} } Aerea, calida sunt, & humida, masculina, diurna, sanguinea, & occidentalia: & quas corporis partes gubernent, antea declaratum est.

Q V A R T A.

Cancer.

Scorpius.

Pisces.

} } Aquatica sunt, frigida, & humida, foeminea, nocturna, phlegmatica, septentrionalia: & quae membra regant, diximus paraphrasi Capitis primi.

Nota.

Quemadmodum horum signorum triplicitates, sibi correspondent & conueniunt in coelestibus, sic etiam conueniunt in membris humanis, quod ea experientia satis constat, quoniam ex nimio pedum frigore, dolent postea pedes, veter inferior, & pectus, ut patet ultimo capite, quae membra

De Decubitu Infirmorum.

47

brā quartæ triplicitati, scilicet Cancro pe-
ctus, Scorpio ventrem inferiorem, & pisci-
bus pedes regentibus, respondent. Vnde
& medela vni apposita, alteri prodest, vt
calefactis pedibus, cessat dolor ventris, &
pectoris.

Obijciat autem quispiam in his affecti- 6
bus, præsertim pectoris & stomachi, caput
sepius dolere, dicemus cum Galeno in li-
bris de locis affectis, caput dolere à partiū
consensu, nam dolore stomachi cessante,
cessabit protinus capitis. Hanc rationē, &
in alijs omnibus triplicitatibus obserues.

Qualis Luna sit amphicyrta, Paraphra 7
si secundi Capitis dicitur.

Planetas beneuolos & maleuolos, Pa-
raphrasi primi Capitis nominauimus.

I decubat quispiam
Luna in Cancro exi-
stente, cui Saturnus
vel præsens iūgatur,
vel porrigat diametrum, aut te-
tragonū, erit morbi prima cau-
sa balneum & refrigeratio, † ad-
erit fluxus ad thoracem, aderūt
tusses, aderunt constipationes, fe-
bres non violentæ, sed tamē ma-
lignæ, pulsus parui ac debiles,
grauitas in lateribus, hinc con-
gruunt omnia quæ calefaciendi
vim habent. Si verò ex † beneuo-
lis nemo Lunam intuetur, lon-
giore ægritudine detentus, post
diem quadragesimum obibit. at
si beneuolus aliquis Lunam in-
spicit plurima mala tādē per-

pes

pestus sanabitur. Si autē decum-
bat aliquis, luna in cancro existē-
te, cui mars aut præsens iunga-
tur, aut tetragonum siue diame-
trum obijciat, erit prima morbi
origo ex nimio vomitu, ac ea a-
gitatione quam cholera vocant,
aut vētriculi subuersione. Huic
igitur cōgruunt ea quæ cōstrin-
gunt & refrigerant. Quod si ex
beneuolis nemo lunam inspicit,
ad primum tetragonum incepti
cursus obibit: si vero beneuolus
aliquis aspiciat, in primo incepti
cursus tetragono sanabitur. Si
autem decūbat aliquis luna exi-
stente in cancro, erit morbus ex
repletionē vini & ingurgitatio-
ne: inchoabitur autem à commo-
tione distēsiōneque membrorū
affectorum. æger interrogatus,

D bene

bene morbum edisseret. Erit autem aliquādo ex vomitu etiam citra repletionem: æger male de se sperabit, afflictus dolore laterū, optabit aeri frigido semper exponi, quapropter & vestes dilacerat. Sæpius autem & coli dolores incurrunt, maximè transacta diametro: proin oportebit non solum à frigidis abstinere, sed etiam adhibere ea quæ resoluunt & confortent, præsertim in principio. Si autem luna non sit immunis, sed Martis, aut Solis, aut vtriusque aliquo schemate opprimatur, febres assurgunt aut genturque, pulsus sunt inæquales, nunc debiles, nunc firmi. Cōfert autem huic sanguinis detractionio, facta in tempore: à principio enim quinque dierum spa-

cio,

De Decubitu Infirmorum.

51

cio, vsq; ad incepti curtus partē
cc. comitabuntur affectum late-
rum diuersa & praua accidētia.
Quòd si nemo beneuolorū pro-
tegit, futurum est vt à cōiunctio-
ne solis neruosū genus malè af-
ficiatur, ita vt capti tandem men-
te vociferēt & acclament: Iuxta
autem naturā signi huius mala
de nocte magis affligunt. Si au-
tem à cōiunctione solis, luna mo-
tu diminuto se est redemptura
nō priuata p̄sidio bonorū, æger
in morbū periodicū decider ac
sanabit. Quòd si luna bonorum
p̄sidio priuet, iuncta cōmunioni
malorū, nihilominus & ī periodi-
co morbo obibit. Si verò p̄dicto
scopo nemo medi' obuenerit, lu-
na verò à cōiunctiōe solis motū di-
minuat, post diametrū sanabit.

D 2 ac

ac si à coniunctione motum au-
geat, medius verò intercessit ma-
leuolus Saturnus, subibit tot pe-
ricula, post diametrum tamē sa-
nabitur. Porro natura huius si-
gni est. † vt malignos & difficile
Vide finem⁴ solubiles morbos adferat, qbus
capitis librę. ea remedia & curę quas crede-
res multū profuturas, magis no-
cebunt utilis autem est vini ex-
hibitio, balneum, & cibus qui fa-
cile in corpus digeritur. Si verò
Saturnus lunæ à cōiunctione ex-
eunti vna cum mercurio sche-
mata obijciat, auferentur morbi
quocunque tandem modo, sed
relinquūtur dolores articulorū,
& earum partium quæ circa au-
res sunt nonnullis autē circa pul-
monem aut hepar aliquid mali
remanet, eritque diuturnum &
lon

De Decubitu Infirmorum.

53

longū. Aduerte autem: si in his
schematibus luna minuatur motū
(hoc pacto enim faciet id quod
reliquum est mali) non solum lō
go tempore duraturū, sed mor-
tem etiam allaturū. Si verò mo-
tum augeat & lumen, 4 autem
quocūque modo illi adhæreat,
malum relictum tantisper dura-
bit, quoad luna peruenerit in de-
cimum ab incepto cursu signū.
Quando autem luna in cancro
existens bonorum tantum sche-
mata habet, aut etiā ipsius Mer-
curii, soluūtur morbi: ad primū
incepti cursus tetragonū. oport-
tebit verò abstinere à frequenti
balneo, exercitijs autem vti, &
deambulationibus, ita enim mor-
bis bene consuletur.

D

3

Para

P A R A P H R A S I S

Capitis quarti.

1 Iximus cancrum signū thoraci, & pulmōni præesse, unde facillè ex superioribus, luna existēte in cancro, cui Saturnus schema aliquod porrigat, primā morbi causam refrigerationē colligemus, à signo & saturno frigidis. Ad dit thoracem, pulmōnē, & latera opprimi, tusses adesse, dicemus cum præcedentibus cancrum partibus illis dominari. Præterea mortem tandem sequuturā, nisi aliquis beneuolus planeta Lunā intueatur, nō em̄ solūm est saturnus maleuolus, sua natura, sed in signo vehemēter tristatur, & malos morbos facit, de hac re, idē cū Hieronymo Cārdano medico Mediolanensi in libris geniturarū sentio, vbi ait omnes planetas in cancro præter saturnū gaudere: Lunā ibi domum habere, Iouē exaltari, Martis terminum & casum, Veneris faciem, Mercurium in sextili domus suæ, Solis siccitatem & calorem immensum ibi deprimi.

2 Beneuolos à maleuolis paraphrasi primi capitis distinximus.

3 Grauius decumbentes de nocte, quā de die affligi, Luna existente in cancro, nō ab re demonstrat Galenus, quādoquidem signū hoc

De Decubitu Infirmorum.

ss

hoc sit frigidum, humidum, & nocturnū,
& Luna frigida, & humida.

Quatuor sunt signa in tropicis circulis
& equinoctiali sita, scilicet Aries, Cancer,
Libra, & Capricornus, quæ semper mor-
bos malignos adferunt, de quibus fusius in
fine septimi capitis, & in paraphrasi eius-
dem tractatur.

DE SCHEMATIBVS LV-

næ in Leone,

C A P I T V M

I quis decumbat luna
existente in Leone,
cui sol diametrum aut
tetragonū porrigit,
prima morbi origo erit ex reple-
tione & cruditate: taderunt gra-
uitates thoracis & hypochōdrio-
rum, aderunt febres, quarum
calor maior erit in profundo,
quàm in superficie corporis,

D 4 aderit

aderit astricta aluus, huic congruent ea quæ calefaciunt modicè & aperiunt. Quod si nullus ex beneuolis lunam inspicit, circa diametrum morietur: Si vero boni lunam inspiciunt, plurima mala tandem perpeffus sanabitur. Si autem decumbat aliquis in leone & luna existente cui mars, vel presens iungitur, vel diametrum aut tetragonum porrigit, erit prima morbi origo, ex nimia plenitudine sanguinis, febres aderunt cum fluxibus alui, pulsus debiles ac subuersi, defectus animi, lapsus appetitus, grauitas, somnolentia, & langor totius corporis: imo & cardiaca aliquando: huic congruent ea quæ constringunt ac modicè refrigerant. Quod si nullus ex beneuolis

Ptolomeus
aphorismo.
91

lis

lis lunam aspicit, die nona morietur: Si vero boni aspiciunt, plurimum periclitatus, post diame-
trum sanabitur: Si autem decum-
bat aliquis luna existēte in qua-
cunque parte leonis (hoc autem
quod dicā est circa alia signa cer-
tum, ac veluti themistos cōsilio
proditum obserues) † leone ho-
roscopū occupante, morbus erit
ex demacratione membrorum,
per tristitiā, per negotia, sollicitu-
dines: thorax calefiet, † extrema
autem frigescent: adsunt & capi-
tis dolores, oculi caui, nasus re-
tortus, pulsus insensibiles, egro-
ti quasi longis detenti sint egri-
tudinibus, ita apparent corpore
deiecti: tenduntur autem quan-
tum est ex eorum plenitudine:
Quare oportet cōfestim sangui-

D s nem

nem detrahere, & si fieri potest
Luna in hoc eodem signo adhuc
existēte, presertim si motum suū
auget: sin minus, intra tertiū diē,
fricare autem oportet extrema,
& resolvere ea quæ thoraci incū
bunt. Si autē Mars simul & sol
vterque aucto motu, schemata
porrigant; tēpore cepti decubitus
lunæ cardiacam nullo modo
infirmus euadet, infra quintum
diē. Si autē saturnus schema por
rigat lunę, nō est adeo timendum
vt moriatur. Si vero iupiter aut
Venus schemata lunę porrigūt
tēpore cepti decubitus, spes est
firmissima salutis circa tetrago
num incepti cursus affuturæ. Si
autem ipsa luna sola citra vllum
schema, motu diminuta, in leo
ne sit, etiam spes firma salutis.

Pro

Proderit autē ægroto exhibitio
vini, balneum, deambulatio, præ-
sertim post tertiā aut post quin-
tam. Si autē luna in leone (vt di-
ximus) sit tempore cepti decubi-
tus, augeatq; motum, Saturnus
verò ī medio cœli cōstitutus suū
schema illi porrigat, futurū est
id quod diximus circa tetrago-
num: nihilominus tamen vētris
dolores & inflationes remane-
bunt, etiam si præsens adsit ali-
quis ex beneuolis: sanantur ta-
men: Idque tanto citius si luna à
cōiunctione motu aucto currat.
Si verò lunæ in leone existenti
tēpore cepti decubitus hæc &
alius quicūq; schemata obijciat
ipsa verò Aquilonem versus e-
greditur, soluentur morbi oīno,
adueniēte cursū īcepti diametro.

Non

Non oportebit vero' calefaciēti-
bus vti, sed egrum in vmbra de-
cumbere: vtile autē erit eius desi-
derio plurimum aduersari, frigi-
da exhibere, cibos offerre qui
nec inflent nec attollant. Si autē
luna à nemine inspiciatur auget
vero motum, futurum est, vt cir-
ca diametrū datis signis criseos
morbus soluatur at si motum
minuit auferet aliquid morbi
circa coniunctionem solis: faciet
tamen vt eger sepius recidiuam
perpeffus longius affligatur, sa-
lubriter tamen.

P A R A P H R A S I S
quinti Capitis.

Horacem & hypochondriā
potius affici, quā alias corpo-
ris partes, aliquo decūbente,
& luna existēte in leone, cui
sol opponatur, Vel quadra-
tum

De Decubitu Infirmorum.

61

tum aspectū porrigat, occultè demonstrat Philosophus. Diximus enim paraphrasi primi capitis, leonē thoraci præesse, & dominari, præterea febres generari, & excrementa indurari, potiusquā alios morbos, vel symptomata, quia putrefactione iam præparata in vasis vel extra, à calido & humido præter naturam, ibi facilè à leone signo, & sole planeta calidis & siccis generatur intus calor præter naturam (qui febris dicitur) actiones lædens, hinc excrementa indurari probabile est.

Aphorif. 91.

Omnes morbos venenatos induci, aliquo decumbente, & luna existēte in signo igneo, nempe Ariete, Leone, vel Sagittario cui Mars opponatur, testatur Ptole-
meus aphorif. 91. Vbi inquit. Luna in opposito martis, in signis igneis, morbos cito terminari, & rarò ad salutem.

2

Leo horoscopum occupat, cū fuerit signum ascendens. Cuius initium est super
circulum hemisphærij Orientalis.

3

A partium cōsensu, vel à signorum primæ triplicitatis symmetria, vel ab utroq;
caput & thoracem simul dolere, rationi cōsentaneum videtur, vt paraphrasi capitis tertij dictum est.

4

Si mars cum sole aliquē aspectū lune in
leone existenti offerant, dolorē stomachi
non

5

non euadet infirmus, quem Greci καρδιακὴς
& καρδιαλγίας nominant. Siquidem os ven-
triculi veteres Galenō teste 4. Aphorif-
morum cōmentario. 17. & lib. 5. de locis
affectis, Capite. 5. & alijs in locis, cardian,
hoc est cor nominarunt.

DE SCHEMATIBVS LV-

næ in Virgine.

C A P V T VI.

I quis decumbat exi-
stēte in virgine Luna
cui Saturnus vel præ-
sens iungatur, vel te-
tragonum aut diametrū porri-
gat, erit prima morbi causa, desi-
dia & cruditas, dolor erit in ven-
triculo & intestinis, † phlegmo-
ne ī hypochōdriis, aderit febris
cum alui astrictione, q̄ nō serua-
bit ordinē remissionū & afflictio-
num: pulsus erūt p̄fundi, frequē-
tes & debiles. huic congruent ea
q̄ modicē calefaciēdo aperiunt.

Quòd

Quòd si beneuolus lunā nō inspiciāt, circa diē quadragesimam in summo periculo reponetur. Si verò boni aspiciunt, longam ægritudinem perpeſſus, tandem sanabitur. Si autē decumbat aliquis existēte in virgine luna cui Mars vel presens adsit, vel tetragonū aut diametrum porrigat, erit morbus qui à fluxu ventris incipiet, quem subsequetur dysenteria, ita vt sanguis fluat & exorientur intestina, exulcerenturq;: aderunt febres malignæ, pulsus debiles ac frequentēs, casus appetitus, subuersio stomachi. huic cōgruēt ea q̄ astringēdi vim habēt, & nisi lunā boni aspiciāt moriet̃ die trigesima: Si verò boni aspiciāt, sanabit̃. Si verò decūbat aliq̄s existēte ī virgine
luna

Luna, erit morbus quem celiacā
vocant passionem aderunt dolo-
res ventris & inflationes, quæ
à læsa coctione originē sument:
ea quæ venter excernet fluida
erunt: quæ autem vesica, viri-
dia ac male olētia, aderunt pun-
ctiones in sexto transuerso, & vē-
triculo iam debili, compatietur
totū neruosū genus: oculi erunt
aperti ac vigilantes, præsertim à
principio. Si autē Luna ex par-
uo motu in maiore prouehitur,
Mars autem, aut Mercurius, &
sol, schemata illi porrigūt, timē-
dum erit ne nimium exaspera-
to malo infirmus in insaniā deci-
dat: necesse vero' erit adhibere
ea quæ ingrossandi inspissandi-
que vim habeant. Vitanda erūt
omnia fluida, frigida, vuīda: tāto
autem

De Decubitu Infirmorum.

65

autem hæc vitanda magis, quan-
to in maiorē motum Luna vehi-
tur: citra diametrum enim suspi-
cio erit celiacæ & dysēteriæ, quæ
mala si semel corripierit hominē,
longo tempore minutim absce-
dunt. Si autem lunæ in virgine
vt diximus, existenti, Saturnus
cum mercurio, aut venere, aut io-
ue, schemata porrigat, nihil mi-
nus futura est longi temporis æ-
gritudo splenetica aut nephri-
tica: quæ mala abscedent quidē
sed longo tempore affligunt. Si
autem Luna tempore cepti decu-
bitus sola sit, a nemine inspiciatur
siue augeat motum siue minuat,
future sunt hæmorrhoidum flu-
xiones, quas luna circumactis vs-
que aliquot reuolutionibus au-
feret: infirmi erūt liuidi, atrī per

E long

longum tempus, sanatur tamē.
 Si autem tempore cepti decubi-
 tus Iuppiter aut Venus aut mer-
 curius, siue horum aliquis, siue
 omnes, Lunæ schemata porri-
 gant, non minus adsunt fluxus
 ventris, desinunt tamen circa diē
 quintam. Oportet autem vim
 quidem exhibere, sed balneum
 subterfugere.

P A R A P H R A S I S

Sexti capitis.

Ic tacitè philosophus osten-
 dit, si quis decumbat existen-
 te in virgine luna, cui aliqd
 schema Saturnus porrigat,
 morbos à cruditate, citius q̃
 ab alia causa contrahi, quādoquidem luna
 frigida humida, virgo signum frigidū sic-
 cum, Saturnus planeta frigidus siccus, qui
 bus facilè absumitur humidū substantifi-
 cum: cōpatiūtur partes neruose, & lēditur
 calor natiuus, à quo lēso, cruditates, & di-
 uersi dolores, originem sumunt,

2 Addit præterea ventriculum & intesti-
 na

De Decubitu Infirmorum.

367

na potius affici, quā alias corporis partes, quod satis paraphrasi capitis primi demonstratum est.

A cruditate humorum in vētriculo, vel 3
intestinis, vel alibi, putredinis focum effici certum est. Vnde phlegmone & febris tandē generabitur. Nam si putrens humor sit extra vasa, intermittens erit febris, si verò cum tempore vasorum conductus perceptarit, continua euadet.

Diximus antea infirmos sepiissime peri 4
re, ex accessione lunę ad stellas maleuolas, ad beneuolas autē redimi, quas à maleuolis paraphrasi cap. primi distinxim⁹. Vñ Hieronymus Cardanus medic⁹ Mediolanēsis, Aphorif. 87. ait. Per applicationē lunę ad 5
fortunas, aut solis radios morbo nō inimicos, nec in infortunarū ptāte salus in morbo acquiritur. Per applicationē autem ad infortunatas dominātes simili mō mors fit.

DE SCHEMATIBVS

Lunæ in Libra.

CAPITVLVS VII.

I decumbat aliquis in
libra existente Luna,
cui Saturnus vel præ-
sens iūgatur vel tetra

E 2 go

gonum aut diametrum porrigat, erit prima morbi origo ex nimia vini potatione & crapula. Quod si luna minuat motum suum, decubitus autem primū noctu incipiat, futuri sunt affectus malicapitis & thoracis reumatismi, tusses, praesertim a principio grauedo capitis, casus appetitus, febres continuæ, quæ nullum ordinem afflictionum seruabunt, pulsus erunt frequentes & debiles. huic igitur congruunt ea quæ calefacient. Si tamen vna cum marte Saturnus schemata porrigat, citra vllum dubium morietur, veniente diametro. Si autem decubat aliquis existēte in libra luna cui Mars vel praesens iungatur, vel diametrum aut tetragonum porrigat, erit morbus

ex

ex nimia sanguinis copia, erunt febres continuo crescentes, pulsus retracti, defectus animi, phrenitis, superflua vigilia, totius corporis inflammatio, huic congruet sanguinis detractio, & ea omnia quæ solvunt habitum corporis. Quod si nullus ex benevolis protegit, infra x. dies morietur. Si vero boni aspiciunt, circa diametrum summum per pectus periculum sanabitur. Si autem decumbat aliquis existente in Luna, diffundetur materia morbi in membra extrema, quæ inflammabuntur & delebunt, calor tamen erit in profundo maior, æger oculos continuo occludet, quum tamen non dormiat, dentietur illi appetitus.

Tales igitur sunt iuxta signi hu

E 3 huius

ius naturam affectus, in quibus
 cognoscendis multi errant, pu-
 tant enim ea accidentia ex cibis
 quos inscīs medicis ægroti ac-
 cipiunt, prouenisse. Si autem
 ipsi lunæ minuēti motus suos
 Saturnus & venus aut ♄ aut ♀
 terque accedit, omnino circa dia-
 metrum in phrenitē incidet:
 proinde fomentis vtere & hīs
 quæ resoluunt: infirmum autem
 in secretiorem locum absconde,
 & in solitudine diligenter ob-
 serua, ne clanculo aquam bibat:
 futurum enim est vt circa dia-
 metrum excretionē alui facta à
 morbo redimatur, vsus hīs quæ
 diximus remediis. Sed tamen
 ad diuturnos, inæquales, & pe-
 riodicos morbos reddetur pro-

ut inguēti in phrenitē incidet, cluīs,
 et alia & c.

clivis, à quibus tamen redimi-
tur: at verò si solus adest Lunæ
Saturnus, peribit, nisi Luna mo-
tum augeat: sic enim plurima in
principio, & augmento morbi
perpeſſus circa diametrum sana-
tur. Si verò exiſtenti in libra Lu-
næ Mars & Sol ſchemata obij-
ciunt, erunt cauſæ morborum
in capite, quæ facient cephalal-
gias, reumatifmos, hemicranias.
Si verò mercurius adfuerit, ma-
teria morbi erit in oculis, quæ
facient ſuffuſiones, dilatationes
pupillæ glaucoſes. vtile eſt au-
tem vt plurimum, in his ma-
lis ſanguinem ſubtrahere: vti-
les ſunt & alui excretiones: ne
tamen promittas cito ſalutem
infirmis affuturam. Longum

E 4 enim

enim tempus in ijs malis sunt absumpturi non sine magno discrimine. Si autem lunæ in quæ existēti, Iupiter aut Venus schemata porrigat, sanantur infirmi aliquousque malè detenti. Si autē nemo se lunę offerat, nec aliquis eam aspiciat, ipsa verò motus suos minuit, futuri sunt morbi maligni, & difficiles cogniti, præsertim in oculis. Sed tamen veniente Luna ad diametrum, solvuntur. Scito autem omnia† ea signa quæ in tropicis & equinoctiati sita sunt, malignos semper producere morbos.

Para

De Decubitu Infirmorum.
P A R A P H R A S I S
Septimi capitis.

73

QVatuor sunt signa in tropi-
cis circulis, & æquinoctiali si-
ta, malignos semp morbos
producentia. Est enim æqui-
noctialis circulus vnus diui-
dens Spheram in duo equalia, secundum
quālibet sui partem æquidistans ab vtroq;
mundi polo, Vt dicitur æquinoctialis. Nā
quādo Sol transit per illum, quòd est bis in
anno, principio arietis scilicet, & libræ, est
æquinoctiū in vniuersa terra. Vnde etiam
appellatur æquator noctis, & diei, quia diē
adequat nocti. Sunt autem duo tropici cir-
culi, Quorum prior est qui à sole in pri-
mo puncto cancri existente, siue in puncto
solstitij æstiuales, raptu firmamenti descri-
bitur, ex parte poli arctici. Vnde appella-
tur circulus solstitij æstiuales. Vel tropicus
æstiuales. Vel tropicus cancri, à tropos,
quòd est conuersio, quia tūc Sol incipit se
conuertere ad inferius hemispheriū, & re-
cedere à nobis. Alter autem iterum à sole
existente in primo puncto Capricorni, si-
ue solstitij hyemalis, raptu firmamenti de-
scribitur ex parte poli antarctici. Vnde
appellatur circulus solstitij hyemalis, siue

E s tro

tropicus hyemalis, siue tropicus Capricorni, quia tunc sol conuertitur ad nos. Ex his igitur patet Arietem, Cancrū, Libram, & Capricornum, hæc signa quatuor, morbis molestis ac grauibz humanos homines impartiri. Verū enim uerò lectorem ibi

Hic dubius
nō abs re re-
linquitur le-
ctor, Vt sanè
legendo ter-
tium Galeni de
diebus decre-
toriis, verba
cōtraria dis-
soluat.

hortamur, vt quæ à Galenō tertio de diebus decretorijs scriptis relinquuntur, sanè per legendo colligat, & tandem diluat: ne vel hunc libellum non esse Galeni, vel sibi pugnare iudicet. Vbi inquit: Cū luna in tauro, Leone, Scorpio, & Aquario fuerit, morborum initia pēssima erunt. Sine periculo autē & salutaria, cū Arietem, Cancrum, Libram, & Capricornum Luna permeat.

DE SCHEMATIBVS

Lunæ in Scorpione.

CAPVT VIII.

I decūbat aliquis exi-
stente in Scorpione
Luna cui presens iun-
gatur Saturnus, vel
retragonu aut diametrum obij-

ciat

ciat, erit origo morbi ab inflam-
matione inguinum & locorum
profundorum, circa anum &
pudenda. Quod si luna motus
suos augeat, & lumen benecuo-
lique illam aspiciant, reditus ad
sanitatem erit facilis. Si verò de-
cumbat aliquis, existēte in Scor-
pione Luna, cui Mars præsens
iungatur, vel tetragonum aut
diametrum porrigat, ipsa verò
motus suos minuat & lumen,
schemata beneuolorum retinēs,
redibit ad sanitatem ultra vel
citra tetragonum aut diametrū:
hoc enim in singulis signis bene-
uoli faciunt, ut iā nosti: reddunt
enim morbos mitiores & ad cu-
randum faciliores. Si verò decū-
bat aliquis existēte in scorpione
luna, origo prima morbi erit ira
&

& contentio siue iurgia, inflam-
 mabūtur loca in abdomine cir-
 ca sedem aut vesicam, febres a
 die tertia increscent & augebun-
 tur, infirmus autem desipiens
 factus, exasperabit mala sua. Si
 autem luna in hoc signo auge-
 motus suos, præsertim ab ☿, Mars
 3 verò ipsi præsens adest† pericu-
 lum est lesionis per ferrum quo
 quo modo occulto. Si autem &
 Sol præsens adest, aut schema
 porrigit lunæ suos motus augē-
 ti. (Id quod fit quādo ipla secun-
 dum longitudinem sui cursus
 quindecim partes percurrit) pe-
 riculum erit apostematis pleu-
 ritici, iudicantur autem & libe-
 rantur infirmi fluxu sanguinis.
 Oportet autem in secretiore lo-
 co infirmi seruare, abstinere ve-
 rò

Aphor. 91.
 Ptol.

ro ab omni frigidorum usu, à
lotionibus, malagmatibus frigi-
dis, balneis, extractionibus san-
guinis per cucurbitulas: morbo
autem ad diem vndecimum pro-
tracto, itur tandem in diuturnū
malum, in quo nō minus est pe-
riculum. Si autem decumbat ali-
quis in luna existente, cui Iupi-
ter vel ♀ adsit præsens, vel sche-
ma porrigat, erunt eadem mala
quæ diximus, sed salubriora, à
quibus tamen non liberatur ni-
si longo tempore: longitudo au-
tem temporis, aut numerus die-
rum durationis morbi, cogno-
scetur ex connexione lunæ cum
Stellis beneuolis: donec enim
vel ipsi planetæ præsentēs boni,
vel eorum schemata non acces-
serint, morbi vigent, suamque
vim

vim obtinent: Statim tamen ægri
veluti præfinitum tempus ægri
tudinis est ad diem diametri, vltra
quam si morbus protrahatur, fit chronicus, & longus. Si
autem decumbat aliquis luna in
Scorpione existente, vergentē
que ad solis coniunctionem mo-
4 tu diminuto, †cui Saturnus vel
præfens iūgitur, vel schema por-
rigit, defatigabitur plurimum
infirmus, & labefactabitur lon-
gitudine morbi, qui erit deflu-
xus ad inferiora loca, anum sci-
licet aut pudenda: & nisi bene-
uolus aliquis protegat, sic com-
moriē. At verò si Luna motu
aucto progreditur, Saturnus au-
tem illi aut iūgitur præfens, aut
schema porrigit, futura sunt ea-
dem mala, sed minus periculo-

fa

sa, tamen chronica † & diuturna. Natura autem signi huius exigit vt vitetur vsus balnearum, ac eorum omnium quæ humores fundunt & defluere faciunt.

P A R A P H R A S I S

Capitis octauī.

Inflammati & affici partes inferiores, nempe pudenda, inguina, & loca profunda, luna in scorpio existente, iam diximus, quia partibus illis dominatur scorpius.

Cū duo beneuoli planeta inter se conuerint, manifestam beneuolentiam, & amicitiam, ac bonitatem, augeri semper iudicabimus. Vnde singulis signis, ipsos reddere morbos mitiores, & ad curandū faciliores comprobatur Galenus. Coniunctio autē boni cū malo, malitiam mali aufert, non tamen sine perniciē boni, eò quod eius bonitas, minor fit.

Si lunæ motus suos augenti præsertim à ple

à plenilunio Mars præsens adsit, timenda est per ferrū lēſio, nam metallum ferrum, Martem bellicum refert. Vt patet in capite philosophali de martialibus. Hoc comprobatur Ptolomeus aphorismo .91. Vbi scriptū sic reliquit. Luna iuncta marti in signis aereis, incisionem ferri seu percussionem demonstrat. Sunt autem signa aerea, Gemini, Libra, & Aquarius.

4 A malignitate saturni, omnes morbos in deteriorem partem, & à beneuolorū benignitate, in salubriorē semper collabi, iā declaratum est.

5 De morbis Chronicis, Paraphrasi Tertij Capitis dictum est.

DE SCHEMATIBVS Lunę in Sagittario.

CAPIT

IX.

I decumbat aliquis existente in Sagittario luna, cui Saturnus præsens iungatur aut tetragonum vel diametrum obſciat, morbus incipiet à fluxu
subti

subtilium tenuiūque rheumatū
aderunt dolores articulorum,
aderūt astrictiones alui, febres,
quarum accessiones erunt cum
rigore & frigiditate extremo-
rum. Quando igitur luna suum
lumen & motum maxime mi-
nuet, erunt tum accessiones fe-
brium duplices, erunt constipa-
tiones multæ, pulsus profundi:
huic igitur cōgruent ea quæ ca-
lesfaciendo aperiunt: † nisi verò
beneuoli aspiciant, futurum est
vt magna pericula subeat, sana-
tur tamen transcurso diametro.
Si verò decumbat aliquis exi-
stente in Sagittario luna, cui
Mars præsens iungatur vel te-
tragonum aut diametrū obij-
ciat, luna verò auget lumen suū
& motum, erit egritudo summi

F pe

periculi, cuius origo est repletio
& crapula, future sunt febres cō-
tinuæ, q̄ magis ac magis inuale-
scūt erunt cholericae passiōes, so-
luta aliis, pulsus debilis. Cō-
gruent huic ea quæ refrigerant
& constringunt. Quod si male-
uoli Lunam inspiciant, septima
moriatur. † Si verò beneuolus
aliquis inspicit, sanatur, transcur-
sa, diametro, sed non sine peri-
culo. Si verò decumbat aliquis
Luna in Sagittario existente,
morbus est qui ortum accepit
à balneo & aere frigido, totum
corpus fluxu reumatismum corri-
pitur, adsunt dolores gingiua-
rum & dentium: præincipiens
autem morbi causa in thorace
est. Si autem Lunæ accidenti
motu

motu diminuto ad solem præ-
sentes iunguntur, aut schemata
obiiciunt ⁊ & futuræ sunt in-
flammationes pulmonis & se-
pti transuersi, totum corpus su-
percalescit: oportet autem adhi-
bere ea maximè quæ resoluunt
& exiccant: utilis erit præsertim
à principio detractio sanguinis.
Quòd si Luna transgressa prius
tredecim partes, nunc decimam
quartam transgreditur, quinta
die morietur. Si autem ⁊ tempo-
re decubitus Lunæ existente in
Sagittario, 4 aut & iunguntur,
vel schemata porrigunt, futura
quidem sunt ea, quæ diximus,
mala, sed erunt salubriora.

Si verò Luna nemini iun-
gatur, nec aspiciatur à quo-
piā, motum autem suum auget,

F 2 salub

salubriora quoque mala acci-
dunt. At verò si Mars & Sol
Lunæ augenti suos motus sche-
mata obijciant, supra mala præ-
dicta tusses vehementissimæ su-
peruenient. Natura autem signi
3 huius est, vt egrotis vigilias in-
cutiat continuas, & noctu maio-
rem afflictionem quam de die
commoueat, vnde adeo debili-
tantur infirmi, vt vix pulsus eo-
rum percipere possis: necesse ve-
rò erit vti iis quæ resoluunt &
modicè calefaciunt: fugere autē
balnea, lotiones, humectationē
denique omnem: æger verò in
obscurō sub vmbra decumbat,
qui spem salutis certā habeat,
si boni lunam aspiciunt: Quod
si vnus tantū ex beneuolis pro-
tegat inspiciendo lunam, plus
qui

quidem exasperantur mala, spes
tamen est certa salutis post pe-
ricula.

P A R A P H R A S I S

Capitis noni.

E beneuolis & maleuolis pla- 1
netis, in paraphrasi primi ca-
pitis dictum est.

Salubres morbos Luna in 2
Sagittario existēte, cui sche-
mata Iuppiter & Venus beneuoli porrigāt,
asserit Galenus ratione præmissa.

Sagittarij natura ignea est calida & sic- 3
ca. Vnde luna existente in eo, vigilias cō-
tinuas ait dolentibus inferre.

D E S C H E M A T I B V S

Lunę in Capricorno.

C A P I T

X.

I quis decumbat lu-
na ī Capricorno exi-
stente, & imminuēte
suū motū, cui ⁊ præ

F 3 sens

fens iungatur, vel tetragonum aut diametrum obijciat, origo morbi est refrigeratio in balneis, adfunt tenuia reumata, grauitas thoracis, & pulmonis, tussis præsertim à principio, febres quarum accessiones veniunt cum rigore, idque magis noctu: huic congruent ea quæ calefacient, & nisi bonus aliquis Lunam aspiciat, die vigesimo primo morietur.

Si verò boni aspiciunt, sanabitur, Longam pulmonis egritudinem perpeffus. Si decumbat aliquis in capricorno Luna existente cui præsens iungatur Mars, aut diametrum vel tetragonum obijciat, morbus erit qui originem traxit à lesa coctione, quam subsequitur vomitus

mitus & cholera: morbus equi-
dem periculosus & acutus: co-
mitabuntur illum neruorum di-
stentiones, inflammationes, bi-
lis mordax in intestinis & ano.
Huic cōgruent ea quæ refrige-
rant & constringant: nisi vero
bonus aliquis tum aspiciat, die
quinta aut septima morietur. Si
vero beneuolus aliquis aspiciat
sanatur infra septimam. Si decū-
bat aliquis Luna existēte in Ca-
pricornio, causa p̄ncipiens mor-
bi erit labor & iuanitio, erunt
autem dolores potissimū in dor-
so, incurrent horrores sæpius,
ita vt bis terque breui spacio tē-
poris accessiones suas faciant: e-
riguntur pili totius corporis, fe-
bres sunt cum aluo adstricta,
& dissoluta debiliq̃e virtute

F 4 hæc

hæc ego multa tibi ea de causa adduco, vt tu habitis iis indiciis morbos certioribus notis dignoscas. Tanto verò debiliores infirmi redduntur, quāto luna motus suos magis diminuit: videbis ægrotum delirare in loquendo, oculos raro sursum attollere. Quod si circa incepti cursus diametrum Saturnus Lunæ iungatur vel schema obiiciat, reponetur eo tempore in summo discrimine infirmus, idque ob violentiam & afflictionem nimiam febris. Quod si tum aliquis ex beneuolis protegat, liberatur, sed longo tempore afflictus. Si verò Mars aut Sol vnā simul schemata porrigat, transmutabitur morbus, fietque periodicus. At verò si Luna motū suū
auge

augeat, præsens verò illi circa
incepti cursus diametrum adsit
+ aut Solvt diximus, futurus est
morbus periculosior. Si autem
Lunæ in Capric. existenti lup.
aut ♄ aut ♀ siue horum aliquis,
siue omnes præsentēs iungātur,
aut schemata porrigant, causa
morbi eadem est quā diximus,
sed morbus sit omnino salu/
bris. Animaduerte autem natu/
ram signi huius cuius propriū
est periculosas inferre egritudi/
nes. Oportebit vero abstinere
à balneis, & ab omni frigidorū
vfu: decumbere vero in sublimi
& alto loco: expediet & exerci/
tia, si fieri potest, infirmis iniun/
gere.

F s Para

Clau. Gale. Prognostica,
P A R A P H R A S I S
Capitis decimi.

Vatvor sunt signa, quorum proprium est graues inferre morbos: vt dilucidius patet in paraphrasi Capitis septimi.

D E S C H E M A T I B V S

Lunæ in Aquario.

C A P V T X I.

I quis decumbat existente in ♊ Luna, cui augmentati lumē suū & motum Saturnus præsens iungat, vel diametrū aut tetragonū obijciat, origo morbi est, labores, vigiliæ, aut itinera; nō seruabit aut equalitas morbi, i augēdo & diminuēdo. Qd si bonus quispiam Lunā aspicit, sanitas redit circa incepti cursus diametrū. Si vero decūbat aliq in ♊ Luna existente, cui minenti motum suum & lumen Mars præsens iungitur, aut diametrū

vel

rel tetragonū obijcit; causa præ
incipiens morbi est in inguini-
bus, aut in cruribus aut, in pudē-
tis: futuræ sunt febres vrentes,
continuæ, & crescentes cōtinuo,
extrema tamen membra magis
quàm cetera inflammantur, in-
currit sitis, inquietudo, ita vt æ-
groti in eodem loco non perma-
neant, sed crebro exurgāt: adest
desiderium frigida potitionis. Si
verò Lunæ augmentanti suos
motus p̄sens Mars iūgit, aut ali-
quod schema obijcit, futurū est
vt infirmus circa incepti cursus te-
tragonū animo deliquat: cōgru-
ent vero huic subtraxiones san-
guinis: nec oportebit nimium se
opponere eorū desiderio ad po-
tionem frigidam, neque in lu-
cido loco decumbere. Quod

fi

si circa tetragonum morbo nihil decedat, morietur in diametro. Si autē Lunæ in Aquar. existenti, ⁊ aut Venus siue vterque eorum, siue alter ex iis schemata porrigat, Luna vero suos motus minuit, sanatur circa diametrum. Si vero lunæ minuenti suos motus, Saturnus schemata obiciat, aut etiam Mercurius, iidē sunt futuri affectus, quos ante diximus: supra illos tamē accedūt & rheumata, & flux⁹ diuersi, ad inferiora membra. Periculum etiam erit ne infirmus in hydrophem decidat: certum autem est, q̄ longo tempore affligetur. At vero si Luna tēpore cepti decubitus motū suū medium non excedit, sanitas quidem est affutura, sed tardē.

Para

P A R A P H R A S I S

Capitis vndecimi.

Am multa ad notitiam huius
materiæ præmisimus, sed non
omnia, quãobrẽ nunc magna
quædã & grauia addimus, quæ
quidẽ per singula capita, tam
præcedẽtia, q̃ sequentia, lectori veniunt re
petenda, & intelligenda. Hic enim ait phi
losophus. Si lunæ aquariũ permeãti, Satur
nus aliquod schema porrigat, dolores & vi
galias adesse certũ est. Nõ imemores prio
ris paraphrasis, dicemus planetas habere
dolores, in quolibet signo secundum mem
bra. Vnde labores & vigalias adesse ait.
Luna in aquario ratione schematis saturni
in capite dolorẽ habentis peracutẽ conclu
dit Philosophus. Deĩde addit inguina, aut
pudenda affici, cùm Mars iungitur ipsi lu
næ in aquario existenti. Dicemus itaque
hoc fieri, ratione lunæ tunc dolorem in ve
rendis habentis. Similiter & ardentes fe
bres, ratione martis in corde dolorẽ haben
tis, dum luna aquarium permeat. Hæc in
aquario tibi proposui, vt dum aliquod re
liquorum zodiaci signorum se tibi obtule
rit, in prædicendo circa infirmum dubius
non hæreas, & gratia lucidioris intelligen
tiæ, intueri figuram subiectam.

	†	4	♂	⊙	♀	✕	☾
♂	Pectus	Ventrem	Caput	Femora	Pedes	Crura	Genua
♂	Ventrem	Dorsum	Collum	Genua	Caput	Pedes	Crura
♂	Ventrem	Verenda	Pectus	Canillas	Collum	Caput	Femora
♂	Virilia	Femora	Pectus	Pedes	Brachia	Oculos	Caput
♂	Verenda	Femora	Ventrem	Caput	Cor	Humeros	Collum
♂	Pedes	Genua	Ventrem	Collum	Ventrem	Cor	Humeros
♂	Genua	Oculos	Verenda	Humeros	Caput	Ventrem	Cor
♂	Canillas	Pedes	Caput	Cor	Verenda	Dorsum	Ventrem
♂	Pedes	Caput	Manus	Ventrem	Femora	Verenda	Dorsum
♂	Caput	Genua	Crura	Dorsum	Femora	Verenda	Femora
♂	Caput	Humeros	Cor	Verenda	Genua	Femora	Verenda
♂	Humeros	Cor	Ventrem	Femora	Collum	Crura	Femora

DE SCHEMATIBVS

Lunæ in Piscibus.

CAPVT XII.

I quis decūbat existē
te in Pisc. luna, cui mi
nuētī suum lumen &
motū. Saturnus præ
sens iungatur, aut diametrum
vel tetragonum obijciat, morbi
prima origo erit refrigeratio ex
balneis, quā subsequētur tenuia
remnata. Stipabūtur extrema:
febres accedēt cum rigore: qua
rum accessiones erunt duplices:
erit dolor capitis, punctiones ad
thoracem, grauitates in hypo
chondriis & articulis, pulsus
profundi & debiles, huic igitur
congruent ea quæ calefaciant
& stipata aperiant.

Quòd

- 2 Quod si beneuolus aliquis Luna
nā inspicit, sanatur circa diame-
trum, remanent tamen diuturni
articulorum dolores. Si decum-
3 bat aliquis Luna in x existente,
cui augmentanti suum lumen &
motum, Mars præsens iūgatur
aut diametrum vel tetragonum
obiiciat, origo morbi est à ni-
mia vini potatione & cruditate,
4 morbus autem à die tertia vigo-
rem maiorem accipiet: afflictio-
nes erunt noctu maiores, succe-
dent vstiones nimie in thoracē,
delirium, phrenitis, dolor capi-
tis, sitis, desiderium vini, pulsus
retrahentur. Huic congruent ea
omnia quæ habitum corporis
soluunt, precipue tamen detra-
ctio sanguinis: & nisi bonus ali-
quis Lunam aspiciat, circa pri-
mum

num incepti cursus tetragonum
moriatur. Quod si boni aspi-
ciunt, sanatur post diametrum,
sed magna prius expertus peri-
cula. Si autem Lunæ in x existē-
ti, ♃, aut ♀ : præsentibus adfunt tē-
pore cepti decubitus aut schema-
ta porrigunt, sanitas redit aut
circa primum incepti cursus te-
tragonum aut diametrum. Ma-
gni autem momenti apud te esse
debent † & anguli coeli. † Si em̃
tēpore cepti decubitus beneuo-
li, † aut in horoscopo, † aut in me-
dio coeli sint repositi, Luna autē
est ī schemate tetragono, aut dia-
metro malorum, non leue est in-
de ad consequendam salutem au-
xilium. Si cōtra maleuoli sint in
horoscopo, Luna autē est in sche-
mate bonorum, magnum est sa-

G lutiſ

lutis futuræ impedimentum. O-
pereprecium est igitur optimū
medicum meminisse semper præ-
ceptorū mathematices, disqui-
9 rere† diligenter diem & horam
decubitus: conspicere deinde si-
tum coeli, sine consensu cuius ni-
hil vsquam fieri potest. Si decū-
bat aliquis existente in x Luna,
10 †causa morbi, pcatarctica est vel
importuna lotio in balneo, vel
nuda deambulatio, vel frigida
potio. Statim autem cōpatitur
neruosum genus, præcipue sto-
machus: adest febris, adest spirā-
di difficultas, astrictio alui: calor
tamē maior in profundo quā
in membris extremis: pulsus a-
deo fiunt parui vt vix eos per-
cipias, immutantur tamen subi-
to, ita vt infra horas duas diuer-
sita

fitatem in illis agnoscas: venter
autem fluida excernet vrinę ma
le olent: congruent huic vsus re
frigerantium. Quod si Luna in
primo incepti cursus, tetragono
cursus suos augeat, icta Satur
ni aliquo schemate, sanari qui
dem poterit, sed cum magno pe
riculo. Si autē Luna in Pisc. exi
stes, Iup. & Mer. schemata habe
at, eadē morbi causę erūt, quas
ante diximus: in hoc tantum er
rit diuersitas, quod ventriculi
dolores superaddentur, quibus
debilitantur, varianturque pul
sus. Si autem Luna motū suum
medium excedit † Saturni icta
schemate, vltra primum ince
pti cursus tetragonū non viuet.
Quod si q̄ quoquo modo Lunę
det sua pręsidia, morbus vsq̄ ad

G 2 diam

diametrum protrahitur, ex quo tandem dysenteria subsequetur, pallores, tumores pedū, macies totius corporis, qua consumpti moriuntur tādē infirmi. Si verò Luna excedens motum suum mediū, Martis & Solis schematicis feriatur, eēdem erunt morbi causæ, quas diximus: febres tamen continuo magis assurgent, phlegmone hepatis additur, extrema vruntur. Oportebit verò hora oportuna cibare infirmum cibo qui magis nutriat. Natura verò huius signi, interdum non admittit euacuationem sanguinis per phlebothomiā. Nisi verò beneuolus aliquis inspiciat, morietur in diametro infirmus.

12 At si ♀ aut ♂ inspiciat, † Luna verò motus suos minuat, peri-

cli

clitandum quidē infirmo est ex
ijs quas ante diximus, causis: cir-
ca diametrum tamen sanatur, p̄-
sertim si in curando medicus nō
erret. Aduerte autem ad Iouem
& Venerem: Si enim horū sche-
mata Luna habeat, ipsa verò mo-
tum augeat, Martis & Solis sche-
matibus oppressa, nihil inde est
auxilij, moritur infirmus. Vellē
autem vt eorum quæ hucusque
diximus præceptorum recorde-
ris, nō solum circa decubitus, sed
etiam circa illata vulnera, circa
partus mulierū, & alia quæ ho-
minibus accidūt: inde enim scies
quando opportunē chirurgiam
aut curationes alias quæ ex dele-
ctu & arbitrio fiunt, ægrotis ad-
hibere debeas: veluti, exempli
gratia, in dilatazione pupillæ. o

G 3 culo

culorum, in glaucomate, in suffusione: chirurgiam primum incipies quando Luna & lumen motum suum auget, beneuolorum schematibus exposita: vtile est te scire & illud. periculum esse excalescere corpora, quando Luna auget lumen suum & motum, cui Mars aut Sol iungatur, vel schemata obijciat. Periculū item refrigerare corpora, quando Luna minuit motum suum, & lumē, cui ☿ aut Merc. præfens iungatur, vel schemata obiiciat.

Quando verò vno die & eadē hora duo decubuerint, animaduerte† ad ætates illorum, ac eas mutuò sibi cōferas: iunior enim sitius sanatur & facilius (pro diuersitate morborū quos iam circa singula signa diligēter examina

na

nauiumus) si Luna minuat motū suum & lumen, Saturni vel Mercurij schemati exposita: senior autē aut transmutationem faciet morbi in aliū morbum, aut longiori tēpore sanabitur. & diuerso iuniori maius incūbit periculū, circa incepti cursus tetragonum, aut (sicuti iam docuimus) diametrum, si luna augeat motū suum, & lumen, Martis aut Solis schemati exposita. At verò si Luna seiuncta à cōmersio malorum solum schematibus bonorum exposita fuerit, iuniores & seniores sanantur, pro diuersitate affectuum, quos circa singula signa exposuimus. hæc verò ego tibi nunc adiunxi, vt tu fretus consilio absolutissimo in omnibus sis absolutissimus.

Clau. Gale. Prognostica,
P A R A P H R A S I S
Duodecimi capitis.

1

Vm pisces permeat Luna, cui Saturnus præsens iungatur, vel opponatur, vel quadratum aspectū obijciat, primā morbi originē esse refrigerationē ingenuē asserit Galenus, ratione Piscium & Saturni frigidorū. Deinde quatuor corporis partes, Nempe caput, thoracem, hypochondria, & pedes extremos simul opprimi demonstrat. Dicemus ne hoc fieri à quarta triplicitate, quæ cōstat, Cancro thoracem, Scorpio. hypochondria, & piscibus pedes regentibus, & caput per cōsensum? De quibus clarius patet in paraphrasi Capitis tertij. Huic febres generarij faciliē ab oībus medicis theoricis cōprobat

2 Planetas beneuolos & maleuolos, in paraphrasi primi capitis ostendimus.

3 Tanta martis malignitas est, vt si Lunę iungatur, vel opponatur, morbos subitaneos & letales inferat, nisi beneuolus aliquis defendat. hoc pbat Ptolomeus aphorismo. 91. vbi scriptum sic reliquit. Luna in opposito martis morbos venenatos inducit. Sicut in signis igneis. Nempe Ariete, Leone, & Sagittario terminantur cito, & rarò

rarò ad salutē. Luna iuncta marti in signis
aereis, & potissimū in geminis, incisionem
ferri seu percussionem demonstrat.

Grauius noctu quādiū decubentes mor-
bis opprimi. Luna in piscibus existente,
cui mars cōiunctū, vel oppositū, vel qua-
dratū obijciat aspectum, peracutē demon-
strat Philosophus ratione signi nocturni.
Inflammationes thoracis, ratione tum tri-
plicitatis, de qua in paraphrasi capitis ter-
tij habitus est sermo, tum etiā planetæ mar-
tis calidi & sicci, quē sanguini Chyltifel-
lis, venis, atq; vi irascibili, in paraphrasi pri-
mi capitis præesse diximus. Addit præter-
ea capitis dolores calidos vt deliria, & phre-
nitidas, quod per cōsensum partium fieri
rationi consonum est, vt in eadē paraphra-
si monstratum est.

Nihil hic de cœlesti figura erigēda atq;
discernenda absoluerē libuit, quā astrorū
philosophi in duodecim partes secantes at-
que distinguentes, eas domos, edes, aut do-
micilia nominant. Initiū igitur primę do-
mus in Ariete statuunt, quā horoscopum
vel ascendētē vocant, eò qđ de inferiori ad
superius hemisphērium sese attollit, hanc
enim cōmuniter cuspidem, cardinē, aut an-
gulum, orientālē appellāt. Hęc domus pri-
ma siue angulus orientalis, principijs vitæ,

Primas
angulus

G s &

& omni operum haud temere aptatur. In
 oriēte enim inchoat motus coeli, quapro-
 pter omnis virtus ab orientis partibus ortū
 habet. Primę domui, sine angulo sub ipso
 horizonte succedit secunda domus succe-
 dens nuncupata. Post hanc, tertia cadens
 sequitur. Dehinc adest quarta, cardo, An-
 gulus, & cuspis medię noctis. Cui quinta
 succedens dicta succedit. Quintam inuita-
 tur Sexta cadens. Præterea accedit Septi-
 ma domus, Angulus, cuspis, aut cardo oc-
 cidentalis, atque descendens, Septimę ad-
 hæret octaua succedens. Subsequitur no-
 na cadens. Deinde decima adest, Nomi-
 nata cardo, Cuspis siue angulus meridio-
 nalis, eò quod principiū eius in meridiano
 constituitur. Hanc sequitur vndecimo suc-
 cedens. Demū accedit duodecima cadēs,
 quæ ad principiū primę domus orientalis
 terminatur. Ex his igitur colligemus (le-
 ctori satisfaciendo, primā, quartam, septi-
 mam, & decimam domos primarias, & an-
 gulares, reliquis octo digniores, fortiores,
 & potentiores. Quare (Ptolomeo teste
 aphorismo. 104.) animaduertendū est, pla-
 netas potentes magis esse, qui sunt in angu-
 lorum cuspidibus, carentes omnino digni-
 tatibus, quā in cadentibus, siue gaudijs in
 domibus & exaltationibus suis.

Secundus an-
 gulus.

Tertius an-
 gulus.

Quartus an-
 gulus.

Ptol. apho-
 ris. 104.

Præ

Præterea statim & obscure planetarum 6
 beneuolorū vel maleuolorum peragratio-
 nes, in angulis figuræ, hic docet Philoso-
 phus inuestigare. Vbi enim angulos bene
 affectos, id est non impeditos à maleuolis
 planetis, inueneris, Luna fortunata, bene
 erit languenti, contra malè, quod compro-
 bat Ptolomeus propositione. 60. Centilo-
 quij, & aphorismo. 93. vbi scriptum sic reli-
 quit, per applicationē Lunæ ad fortunas
 non dispositas ab infortunis vincitur natu-
 ra morbi, per separationem ab illis, & ap-
 plicationem ad esse infortunarum, causa-
 tur mors.

Ptolo. propo-
 sitione. 60.
 Centiloquij.

Horoscopum primam domum, angu- 7
 lum orientalem, siue ascendētem esse dixi-
 mus Paraphrati capitis quinti.

Medium cœli, decimam domum, angu- 8
 lam meridionalem appellamus. Istud au-
 tem non est obliuione prætereundū, quòd
 solum horoscopum & mediū cœli tangat,
 id est quòd solum modò de prima domo
 angulo orientali, & decima domo angulo
 meridionali verba faciat, hi enim anguli
 duo fortiores, digniores, & potēiores sunt
 quarto & septimo, quòd omnes vno ore
 decantant astrophi. 9. Quicunq; dies & 9
 horas principii decubitus infirmorū in du-
 bio cupit cōputare, Libros Galeni de die-
 bus

10 bus decretoriis perlegat Procatareticam causam morbi, primitiuam appellat philosophus. Quare si quis decumbat Luna existente in piscibus, morbi causam primitiuam esse, vel importunam lotionem, duabus qualitatibus signo & planetæ dominatori non pugnantem, vel frigidam potionem, vel nudam deambulationem, iuxta signi & planetæ dominatoris naturam demonstrat Galenus. Hoc enim pedes gubernans, frigidum, humidum, Phlegmaticum, & nocturnum est. Huic neruosum genus semper affici non nouit nullus medicus, maxime stomachum, quod à signorum quartatrimplitate, vel à partium consensu vel ab utroque in paraphrasi capitis tertij demonstratum, est. Aluum fluidam fieri singulis diebus compertum habemus ut mihi etiam non febricitanti semper contingit: maxime in equitando per hyemem statim à longa pedum refrigeratione, ventrem fluida excernere, stomachum, simul & caput dolere etiam si Luna Piscis non permeet.

11 A malignitate Saturni & Martis, morbos reddi periculosiores, & letales antea dictum est.

12 Dixit philosophus primo & decimo capitibus, infirmos tanto debiliores reddi, quanto Luna motum suum magis minuit.

Qui

Qui naturæ planetarum & signorū tem-
 peramenta iuniorum & seniorum non no-
 uerit, illum circa astrologian, & Galeni
 libros, de temperamentis, & sanitate tuen-
 da, versatum volumus: vt iuniorem leuius
 & facilius in diminutione motus & Lumi-
 nis Lunæ, quā seniore (morborum ratio-
 ne habita) Saluū fieri iudicet, & econuer-
 so in augmento motus & luminis Lunæ,
 vel in priori tetragono iuniorem quā se-
 niolem. grauius morbo opprimi ratione
 demonstret.

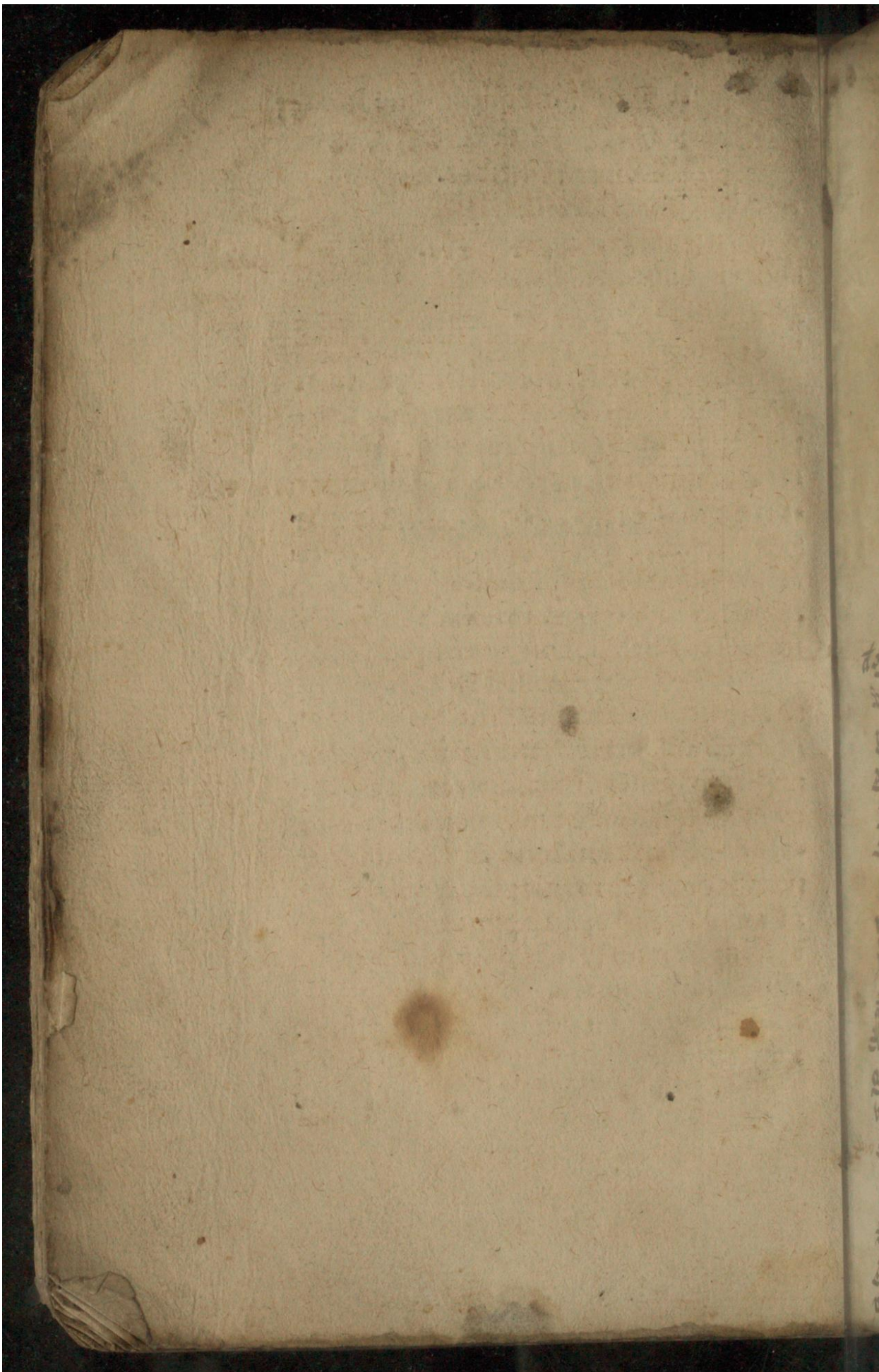
Iudicia rerum futurarū non dantur ni-
 si expertis inesse planetarum suorum tem-
 porum, ex virtute tamen innata eorum.
 Iudicia nostra non tibi tanquā legē tra-
 dimus, sed vt sis memor in figuris & acci-
 dentiis corporum superiorum. Iudicia no-
 stra non te necessitant, sed futura demon-
 strant. Iudicia nostra satis profunt, si cū
 natura & arte amplecteris.

L V G D V N I,

EXCVDEBAT

Nicolaus Baccaneus.

NI,
E.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
2644/A/2